

На основу члана 3. Одлуке о измени и допуни Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 13/11),

Законодавни одбор Народне скупштине, на седници одржаној 27. фебруара 2012. године, утврдио је пречишћен текст Пословника Народне скупштине.

Пречишћен текст Пословника Народне скупштине обухвата:

1. **Пословник Народне скупштине** („Службени гласник РС”, број 52/10);
2. **Одлуку о измени и допуни Пословника Народне скупштине** („Службени гласник РС”, број 13/11) из које су изостављени члан 3. којим је овлашћен Законодавни одбор да утврди пречишћен текст и члан 4. којим је утврђено када та одлука ступа на снагу.

06 број 02-2081/11

У Београду, 27. фебруара 2012. године

Законодавни одбор Народне скупштине

Председник,

Влатко Ратковић, с. р.

ПОСЛОВНИК

Народне скупштине

(пречишћен текст)

"Службени гласник РС", број 20 од 16. марта 2012.

I. УВОДНА ОДРЕДБА

Члан 1.

Овим пословником уређују се организација и рад Народне скупштине и начин остваривања права и дужности народних посланика, у складу са Законом о Народној скупштини (у даљем тексту: Закон).

II. КОНСТИТУИСАЊЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

1. Сазивање прве седнице Народне скупштине

Члан 2.

Прву седницу Народне скупштине сазива председник Народне скупштине из претходног сазива, тако да се седница одржи најкасније 30 дана од дана проглашења коначних резултата избора.

Члан 3.

Првој седници Народне скупштине, до избора председника Народне скупштине, председава најстарији народни посланик (председавајући). Ако најстарији народни посланик не може или не жели да председава, седници

Народне скупштине председава следећи најстарији присутни народни посланик.

Председавајућем, односно председнику Народне скупштине, у раду помаже по један, најмлађи, народни посланик са четири изборне листе које су добиле највећи број посланичких мандата и генерални секретар Народне скупштине.

Члан 4.

На првој седници Народне скупштине врши се:

- потврђивање мандата народних посланика,
- избор председника Народне скупштине,
- избор потпредседника Народне скупштине,
- именовање генералног секретара Народне скупштине.

На првој седници Народне скупштине, по правилу, врши се:

- избор чланова радних тела Народне скупштине и
- избор чланова сталних парламентарних делегација у међународним институцијама.

2. Потврђивање мандата народних посланика

Члан 5.

Народни посланик стиче права и дужности у Народној скупштини даном потврђивања мандата.

Потврђивање мандата народног посланика врши се на основу уверења о избору за народног посланика и извештаја државног органа надлежног за спровођење избора народних посланика о спроведеним изборима.

Народна скупштина на првој седници, на предлог председавајућег, већином гласова присутних народних посланика, образује комисију од три члана. Комисији председава најстарији члан.

Комисија, на основу извештаја државног органа надлежног за спровођење избора народних посланика, утврђује да ли су подаци из уверења о избору сваког народног посланика истоветни са подацима из извештаја државног органа надлежног за спровођење избора народних посланика и о томе подноси извештај Народној скупштини.

Члан 6.

На основу извештаја из члана 5. став 4. овог пословника, председавајући на првој седници Народне скупштине констатује да је државни орган надлежан за спровођење избора народних посланика поднео извештај о спроведеним изборима и о томе која су уверења о избору за народне посланике у сагласности са извештајем, чиме је потврђен мандат тим народним посланицима.

Члан 7.

Након потврђивања мандата, народни посланици полажу заклетву.

3. Избор председника и потпредседника и именовање генералног секретара Народне скупштине

а) Избор председника Народне скупштине

Члан 8.

Предлог кандидата за председника Народне скупштине подноси најмање 30 народних посланика.

Народни посланик учествује у предлагању само једног кандидата за председника Народне скупштине.

Предлог из става 1. овог члана садржи: име и презиме кандидата, назив изборне листе са које је изабран, име и презиме представника предлагача, образложење, биографију и сагласност кандидата.

Члан 9.

Предлог кандидата за председника Народне скупштине подноси се председавајућем, у писаном облику.

Председавајући доставља народним посланицима све примљене предлоге кандидата за председника Народне скупштине.

Представник предлагача има право да образложи предлог.

О предлогу кандидата за председника Народне скупштине отвара се претрес.

Након претреса, председавајући утврђује листу кандидата за председника Народне скупштине, по азбучном реду презимена.

Члан 10.

Пре приступања избору председника Народне скупштине, Народна скупштина одлучује да ли ће се гласати тајно или јавно.

Ако Народна скупштина одлучи да се гласа јавно, гласа се прозивком.

Члан 11.

Тајно гласање за избор председника Народне скупштине врши се у складу с одредбама овог пословника којима се уређује одлучивање Народне скупштине тајним гласањем.

Тајним гласањем за избор председника Народне скупштине руководи председавајући на седници Народне скупштине.

Кандидат за председника Народне скупштине не може да руководи, нити да помаже у руковођењу гласањем.

Члан 12.

Народни посланик може да гласа само за једног кандидата за председника Народне скупштине.

Члан 13.

За председника Народне скупштине изабран је народни посланик за кога је гласала већина од укупног броја народних посланика.

Ако су предложена два кандидата, а ниједан није добио потребну већину, поступак избора се понавља.

Ако је предложено више од два кандидата, а ниједан није добио потребну већину, поновиће се гласање о два кандидата који су добили највећи број гласова, односно између више кандидата који су добили највећи једнаки број гласова.

Ако ни у другом кругу председник Народне скупштине није изабран, поступак избора се понавља.

б) Избор потпредседника Народне скупштине

Члан 14.

Народна скупштина утврђује број потпредседника на предлог председника Народне скупштине.

Члан 15.

Најмање 30 народних посланика може да предложи једног или више кандидата за потпредседника Народне скупштине, али највише до одлуком утврђеног броја потпредседника.

Предлог садржи имена и презимена кандидата, биографије, називе изборних листа са којих су изабрани, име и презиме представника предлагача, образложење и сагласност кандидата, у писаном облику.

Члан 16.

Предлог кандидата за потпредседника Народне скупштине подноси се председнику Народне скупштине, у писаном облику.

Председник Народне скупштине доставља народним посланицима све примљене предлоге кандидата.

Представник предлагача има право да образложи предлог кандидата.

О предлогу кандидата отвара се претрес.

Након претреса, председник Народне скупштине утврђује листу кандидата за потпредседнике Народне скупштине, и то по азбучном реду презимена.

Члан 17.

Пре приступања избору потпредседника Народне скупштине, Народна скупштина на предлог председника Народне скупштине одлучује да ли ће се гласати тајно или јавно.

Ако Народна скупштина одлучи да се гласа јавно, гласа се прозивком.

Кад се изјашњавање народних посланика врши прозивком, а предложено је више кандидата од одлуком утврђеног броја потпредседника, сваки народни посланик гласа за највише онолико кандидата колико се потпредседника бира.

Члан 18.

Тајним гласањем за избор потпредседника Народне скупштине руководи председник Народне скупштине.

Кандидат за потпредседника Народне скупштине не може да помаже председнику Народне скупштине у руковођењу гласањем.

Члан 19.

Тајно гласање за потпредседника Народне скупштине врши се у складу с одредбама овог пословника којима се уређује одлучивање Народне скупштине тајним гласањем.

Гласати се може највише за онолико кандидата колико се бира, и то за кандидате чија су имена наведена на гласачком листићу.

Члан 20.

За потпредседника Народне скупштине изабран је кандидат за кога је гласала већина од укупног броја народних посланика.

Ако је предложено онолико кандидата колико се бира, а није изабран одлуком утврђен број потпредседника Народне скупштине, понавља се поступак избора за онај број потпредседника Народне скупштине који није изабран.

Ако је предложено више кандидата од броја који се бира, а није изабран одлуком утврђен број потпредседника Народне скупштине, поновиће се гласање за онај број потпредседника Народне скупштине који није изабран, и то између преосталих кандидата.

Ако ни у другом кругу није изабран одлуком утврђен број потпредседника Народне скупштине, понавља се поступак избора за онај број потпредседника Народне скупштине који није изабран.

в) Именовање генералног секретара Народне скупштине

Члан 21.

Народна скупштина именује генералног секретара Народне скупштине, на предлог председника Народне скупштине.

Предлог садржи: име и презиме кандидата, биографију, образложење и сагласност кандидата, у писаном облику.

Генерални секретар Народне скупштине именован је ако је за предлог гласала већина од укупног броја народних посланика.

4. Образовање посланичких група

Члан 22.

У Народној скупштини образују се посланичке групе.

Посланичку групу чини најмање пет народних посланика.

Посланичка група је образована подношењем председнику Народне скупштине списка чланова који је потписао сваки члан посланичке групе. На списку се посебно назначава председник посланичке групе и његов заменик.

Народни посланик може да буде члан само једне посланичке групе.

5. Конституисање одбора Народне скупштине

Члан 23.

Посланичке групе предлажу кандидате за чланове и заменике чланова одбора, сразмерно броју народних посланика посланичке групе у односу на укупан број народних посланика у Народној скупштини.

У саставу одбора приликом утврђивања сразмерног учешћа посланичких група у укупном броју чланова и заменика чланова одбора, обезбеђује се већина оних странака које чине парламентарну већину.

Ако посланичка група не предложи кандидате из става 1. овог члана, одбор се конституише у саставу у коме је изабран на основу предлога посланичких група које су предложиле своје кандидате, ако је изабрано више од половине броја чланова одбора утврђеног овим пословником.

Народни посланик може бити члан више одбора.

Члан 24.

Председник Народне скупштине подноси Народној скупштини предлог одлуке о избору чланова и заменика чланова одбора на основу предлога посланичких група.

О предлогу одлуке из става 1. овог члана одлучује се у целини, јавним гласањем.

Чланови и заменици чланова одбора су изабрани ако је за предлог одлуке из става 1. овог члана гласала већина од укупног броја народних посланика.

Ако предлог одлуке из става 1. овог члана не буде усвојен, поступак се понавља.

Члан 25.

Прву седницу одбора сазива председник Народне скупштине.

До избора председника одбора, првој седници председава најстарији присутан члан одбора.

Одбор на првој седници бира, из реда својих чланова, председника и заменика председника одбора.

Након избора председника и заменика председника одбора, њихови заменици остају у својству њихових заменика као чланова одбора.

6. Конституисање сталних парламентарних делегација Народне скупштине у међународним институцијама

Члан 26.

Народна скупштина одлучује о утврђивању састава сталних парламентарних делегација за учешће у раду Парламентарне скупштине Савета Европе, Парламентарне скупштине Организације за европску безбедност и сарадњу (ОЕБС) и других мултилатералних парламентарних институција и организација.

Предлог одлуке о саставу сталних делегација из става 1. овог члана подноси председник Народне скупштине, у консултацији са председницима

посланичких група, водећи рачуна о пропорционалној заступљености политичких странака и заступљености полова.

III. ПРЕДСЕДНИК, ПОТПРЕДСЕДНИЦИ, КОЛЕГИЈУМ, ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР И ЗАМЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ СЕКРЕТАРА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

1. Председник Народне скупштине

Члан 27.

Председник Народне скупштине представља Народну скупштину, сазива њене седнице, председава њима и врши друге послове у складу са законом и овим пословником.

Председник Народне скупштине стара се о примени овог пословника.

Члан 28.

Годишњи програм рада Народне скупштине утврђује председник Народне скупштине, након консултација на састанку Колегијума, полазећи од обавеза Народне скупштине у складу са законом и годишњег програма Владе.

Председник Народне скупштине годишњи програм рада Народне скупштине доставља свим народним посланицима.

Члан 29.

Председнику Народне скупштине престаје функција: оставком, разрешењем или престанком мандата народног посланика.

Председник Народне скупштине оставку подноси у писаном облику или усмено, на седници Народне скупштине.

Председнику Народне скупштине функција престаје даном и часом подношења оставке.

О поднетој оставци не отвара се претрес, нити се одлучује, већ се престанак функције председника Народне скупштине по овом основу и време престанка функције само констатују.

Члан 30.

Народна скупштина може да разреши дужности председника Народне скупштине.

На поступак за разрешење председника Народне скупштине сходно се примењују одредбе овог пословника о избору председника Народне скупштине.

Члан 31.

У случају престанка функције председника Народне скупштине, Народна скупштина ће на истој, а најкасније на наредној седници, изабрати новог председника Народне скупштине, у складу с одредбама овог пословника.

Ако је председнику Народне скупштине престала функција, дужност председника Народне скупштине, до избора новог председника, врши најстарији потпредседник Народне скупштине.

Најстарији потпредседник Народне скупштине је дужан да одмах, а најкасније у року од седам дана од дана престанка функције председнику Народне скупштине, сазове седницу на којој ће се вршити избор новог председника Народне скупштине.

Ако најстарији потпредседник не може или одбије да врши дужност председника Народне скупштине, ту дужност врши следећи најстарији потпредседник Народне скупштине.

2. Потпредседници Народне скупштине

Члан 32.

Потпредседници Народне скупштине помажу председнику Народне скупштине у вршењу послова из његовог делокруга.

Председника Народне скупштине, у случају привремене спречености или одсутности, замењује један од потпредседника Народне скупштине, кога он одреди, о чему обавештава све потпредседнике и генералног секретара Народне скупштине, писаним путем. Ако председник Народне скупштине не одреди који га од потпредседника замењује, замењује га најстарији потпредседник.

Потпредседник Народне скупштине који замењује председника на седници Народне скупштине има овлашћења председника Народне скупштине у председавању, у складу с овим пословником.

Члан 33.

Потпредседнику Народне скупштине престаје функција: оставком, разрешењем или престанком мандата народног посланика, по поступку и на начин предвиђеним за престанак функције председника Народне скупштине.

У случају престанка функције потпредседника Народне скупштине, избор потпредседника Народне скупштине врши се по поступку и на начин утврђен чл. 14. до 20. овог пословника.

3. Колегијум Народне скупштине

Члан 34.

Колегијум Народне скупштине (у даљем тексту: Колегијум) чине председник Народне скупштине, потпредседници Народне скупштине и председници посланичких група у Народној скупштини.

Састанцима Колегијума присуствују генерални секретар Народне скупштине, шеф Кабинета председника Народне скупштине, као и друга лица, на позив председника Народне скупштине.

Председник Народне скупштине, након консултација са члановима Колегијума, доноси правила о раду Колегијума Народне скупштине.

4. Генерални секретар и заменик генералног секретара Народне скупштине

Члан 35.

Генерални секретар Народне скупштине врши послове утврђене законом, овим пословником и другим актима Народне скупштине, односно надлежног радног тела Народне скупштине.

Генерални секретар Народне скупштине се стара о обезбеђивању услова за рад народних посланика, посланичких група и радних тела Народне скупштине.

За свој рад генерални секретар Народне скупштине одговоран је Народној скупштини и председнику Народне скупштине.

Члан 36.

Генералном секретару Народне скупштине функција престаје именовањем новог генералног секретара Народне скупштине, оставком или разрешењем.

Ако генералном секретару Народне скупштине функција престане оставком или разрешењем, до именовања новог генералног секретара Народне скупштине, дужност генералног секретара врши његов заменик кога одреди председник Народне скупштине.

Члан 37.

Генерални секретар Народне скупштине има два заменика који му помажу у раду.

Заменика генералног секретара именује Народна скупштина, на предлог генералног секретара Народне скупштине, уз сагласност председника Народне скупштине. За заменика генералног секретара именован је кандидат за кога је гласала већина од укупног броја народних посланика. Генерални секретар Народне скупштине одређује који га од заменика замењује у случају одсутности, о чему обавештава председника Народне скупштине.

Заменику генералног секретара Народне скупштине функција престаје даном именовања заменика генералног секретара новог сазива Народне скупштине, оставком или разрешењем.

За свој рад заменик генералног секретара Народне скупштине је одговоран Народној скупштини, председнику Народне скупштине и генералном секретару Народне скупштине.

IV. ПОСЛАНИЧКЕ ГРУПЕ

Члан 38.

Посланичка група учествује у раду Народне скупштине на начин утврђен законом и овим пословником.

Члан 39.

Посланичку групу представља председник посланичке групе.

Посланичка група има заменика председника посланичке групе који председника посланичке групе замењује у случају његове одсутности.

У току седнице Народне скупштине, председник посланичке групе може овластити једног члана да представља посланичку групу за одређену тачку дневног реда, о чему председник посланичке групе у писаном облику

обавештава председника Народне скупштине до отварања претреса о тој тачки дневног реда.

Ако посланичку групу представља заменик председника, односно овлашћени представник, он преузима овлашћења председника посланичке групе.

Члан 40.

Председник посланичке групе, у писаном облику, обавештава председника Народне скупштине о промени састава посланичке групе.

Приликом приступања новог члана посланичкој групи, председник посланичке групе доставља председнику Народне скупштине његову потписану изјаву о приступању.

V. РАДНА ТЕЛА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

1. Опште одредбе

Члан 41.

Радна тела Народне скупштине могу бити стална и привремена.

Стална радна тела су одбори и Одбор за права детета као посебно радно тело.

Привремена радна тела су анкетни одбори и комисије.

Члан 42.

Радна тела Народне скупштине раде на седницама.

Седнице радних тела одржавају се у седишту Народне скупштине.

Седнице радних тела одржавају се, по правилу, понедељком.

Седнице радних тела могу да се одрже и ван седишта Народне скупштине.

Члан 43.

Председник Народне скупштине, на предлог радног тела, може да ангажује научне или стручне институције, као и научнике и стручњаке, ради проучавања појединих питања из надлежности Народне скупштине.

2. Одбори

Члан 44.

Одбор у оквиру свог делокруга:

- разматра предлоге закона и других аката,
- прати спровођење политике коју води Влада,
- прати извршавање закона и других аката,
- разматра план рада и извештај надлежног министарства и другог државног органа, организације и тела,
- разматра годишњи програм рада Народне скупштине,

- даје сагласност на акте државних органа, организација и тела који ове акте, у складу са законом, подносе Народној скупштини на сагласност,
- покреће иницијативе и подноси предлоге Народној скупштини, у складу са законом и овим пословником,
- разматра иницијативе, петиције, представке и предлоге из свог делокруга и
- разматра друга питања из надлежности Народне скупштине.

Одлуку о спорним питањима у вези са делокругом одбора доноси председник Народне скупштине.

Одбори сарађују међусобно.

О питању, које је од заједничког интереса, одбори могу да одрже седницу заједно.

О питању из става 4. овог члана, одбор одвојено одлучује.

Одбор може, из реда својих чланова, образовати пододбор за разматрање појединих питања из свог делокруга и припрему предлога о тим питањима, а председник одбора може образовати посебну радну групу.

Пододбор, односно радна група обавља послове за потребе одбора и не може самостално да иступа, осим ако надлежни одбор друкчије не одлучи.

Члан 45.

На предлог посланичке групе, Народна скупштина може да донесе одлуку о престанку дужности члана или заменика члана одбора који је изабран из реда чланова те посланичке групе и избору новог члана или заменика члана одбора.

О престанку дужности члана или заменика члана одбора и избору новог члана или заменика члана одбора, Народна скупштина одлучује на првој наредној седници, по достављању предлога посланичке групе.

Заменик члана одбора замењује члана одбора у случају његовог одсуства или престанка дужности члана одбора, до избора новог члана одбора.

Члан 46.

У Народној скупштини образују се следећи одбори:

- 1) Одбор за уставна питања и законодавство,
- 2) Одбор за одбрану и унутрашње послове,
- 3) Одбор за спољне послове,
- 4) Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу,
- 5) Одбор за људска и мањинска права и равноправност полова,
- 6) Одбор за дијаспору и Србе у региону,
- 7) Одбор за привреду, регионални развој, трговину, туризам и енергетику,

- 8) Одбор за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава,
- 9) Одбор за пољопривреду, шумарство и водопривреду,
- 10) Одбор за просторно планирање, саобраћај, инфраструктуру и телекомуникације,
- 11) Одбор за образовање, науку, технолошки развој и информатичко друштво,
- 12) Одбор за Косово и Метохију,
- 13) Одбор за културу и информисање,
- 14) Одбор за рад, социјална питања, друштвену укљученост и смањење сиромаштва,
- 15) Одбор за здравље и породицу,
- 16) Одбор за заштиту животне средине,
- 17) Одбор за европске интеграције,
- 18) Одбор за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања,
- 19) Одбор за контролу служби безбедности.

Члан 47.

Одбор за права детета образује се као посебно стално радно тело.

Председник Одбора је председник Народне скупштине.

Поред председника Народне скупштине, Одбор чине: потпредседници Народне скупштине, представници посланичких група у Народној скупштини и председник Одбора за рад, социјална питања, друштвену укљученост и смањење сиромаштва.

Члан 48.

Одбор за уставна питања и законодавство разматра:

- предлог за промену Устава;
- предлог акта о промени Устава;
- предлог закона, другог прописа и општег акта са становишта усклађености с Уставом и правним системом и оправданости њиховог доношења;
- предлог закона који се односи на уређење Уставног суда, поступак пред Уставним судом и правно дејство његових одлука;
- статуте аутономних покрајина у поступку давања сагласности Народне скупштине;
- предлог за покретање поступка за разрешење председника Републике;
- начелна питања примене Устава;
- питања у вези с избором и именовањем судија Уставног суда, избором Заштитника грађана и других функционера, у складу са законом;

– обавештења Уставног суда о стању и проблемима остваривања уставности и законитости, мишљења и указивања Уставног суда на потребу измене закона и предузимања других мера ради заштите уставности и законитости, као и предлог и иницијативе за покретање поступка за оцену уставности закона и других општих аката које је донела Народна скупштина;

– предлог за доношење аутентичног тумачења закона и сачињава предлог аутентичног тумачења закона.

Одбор припрема предлог акта о промени Устава и предлог уставног закона за спровођење Устава.

Одбор утврђује усклађеност интерпелације с одредбама овог пословника у формалном смислу и о томе подноси извештај председнику Народне скупштине.

Одбор прати изграђивање правног система и о томе извештава Народну скупштину.

Одбор доноси акт којим се уређују јединствена методолошка правила за израду прописа.

Одбор утврђује који амандмани на предлог закона су по садржини истоветни, што је од значаја за примену члана 158. ст. 5. и 6. овог пословника и одбацује амандмане који су непотпуни или увредљиве садржине.

Одбор прати примену овог пословника, разматра и даје предлоге за његове измене и допуне и даје мишљење Народној скупштини, на њен захтев, о примени појединих одредаба овог пословника.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има 17 чланова.

Члан 49.

Одбор за одбрану и унутрашње послове разматра:

– предлог закона и другог општег акта из области војне, радне и материјалне обавезе, мобилизације, ванредног и ратног стања, статусних и других питања професионалних припадника Војске Србије, војног школства, међународне сарадње у области одбране и војне сарадње; одржавања јавног реда и мира, окупљања грађана; безбедности саобраћаја на путевима; безбедности државне границе и контроле преласка границе и кретања и боравка у граничном појасу; боравака странаца; промета и превоза оружја, муниције, експлозивних и других опасних материја из делокруга министарства надлежног за унутрашње послове; заштите од пожара; држављанства; јединственог матичног броја грађана; пребивалишта и боравишта грађана; личне карте; путне исправе; међународне помоћи и других облика међународне сарадње у области унутрашњих послова, укључујући и реадмисију; илегалне миграције; азила;

– друга питања која се односе на: Војску Србије, одбрану Републике Србије, производњу, промет и превоз наоружања и војне опреме и упућивање припадника Војске Србије и других снага одбране у мултинационалне операције ван граница Републике Србије;

- стратегију националне безбедности и стратегију одбране;
- питања у вези с остваривањем парламентарне контроле Војске Србије и одбрамбеног система;
- предлог буџетских средстава потребних за деловање Војске Србије и врши контролу трошења тих средстава;
- извештај Министарства одбране, који министар одбране тромесечно подноси Одбору, у току заседања Народне скупштине;
- питања из области јавне и државне безбедности;
- извештај о раду министарства надлежног за унутрашње послове о стању безбедности у Републици Србији, достављен Народној скупштини на њен захтев;
- као и друга питања из области одбране и унутрашњих послова.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником. Одбор има 17 чланова.

Члан 50.

Одбор за спољне послове разматра предлог закона и другог општег акта, као и друга питања из области:

- спољне политике;
- односа са другим државама, међународним организацијама и институцијама;
- потврђивања међународних уговора из области спољнополитичких односа;
- уређивања поступка закључивања и извршавања међународних уговора;
- заштите права и интереса Републике Србије и њених држављана и домаћих правних лица у иностранству.

У Одбору се обављају разговори с амбасадорима Републике Србије пре одласка на њихову дипломатску дужност.

Одбор утврђује састав делегација које нису сталне, као и циљеве и задатке посете делегације Народне скупштине.

Одбор одређује председника и чланове посланичке групе пријатељства, даје сагласност на одлуку о размени посета са посланичким групама пријатељства представничких тела других држава и води евиденцију о чланству у посланичким групама пријатељства.

Ако Одбор није у могућности да одреди састав делегације из става 3. овог члана или да да сагласност на одлуку о размени посета са посланичким групама пријатељства представничких тела других држава, одлуку о томе доноси председник Народне скупштине, односно потпредседник Народне скупштине и председник Одбора.

Одбор обавља и друге послове који се односе на сарадњу Народне скупштине са представничким телима других држава и учешће њених представника у раду појединих међународних организација и мисија.

Одбор разматра и усваја извештаје о посетама делегација Народне скупштине и о њиховом учешћу на међународним скуповима.

Одбор подноси Народној скупштини годишњи извештај о оствареној међународној сарадњи Народне скупштине.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има 17 чланова.

Члан 51.

Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу разматра предлог закона и другог општег акта и друга питања из области:

- кривичног законодавства и законодавства о привредним преступима и прекршајима;
- облигационих односа и наслеђивања;
- поступака пред судовима;
- организације и рада правосудних органа;
- контроле извршења кривичних санкција и увођења националних механизма за превенцију тортуре, сурових, нељудских и понижавајућих казни и поступака;
- међународне правне помоћи и екстрадиције;
- амнестије и помиловања;
- вештачења, адвокатуре и других правосудних професија;
- организације и рада органа државне управе и вршења јавних овлашћења;
- управног поступка и управног спора;
- организације власти, изборног система и удруживања грађана;
- територијалне организације Републике Србије;
- уређења локалне самоуправе и избора, финансирања и начина рада органа и служби јединица локалне самоуправе;
- матичних књига и печата;
- празника, одликовања Републике Србије и употребе државних симбола.

Одбор даје мишљење о предлогу одлуке за избор председника Врховног касационог суда и Републичког јавног тужиоца.

Одбор разматра предлог одлуке за избор чланова Високог савета судства, чланова Државног већа тужилаца, председника судова, јавних тужилаца, као и судија и заменика јавних тужилаца који се бирају први пут.

Одбор даје мишљење о предлозима одлука о избору и разрешењу других функционера, у складу са законом.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има 17 чланова.

Члан 52.

Одбор за људска и мањинска права и равноправност полова, разматра предлог закона и другог општег акта и друга питања из области:

- остваривања и заштите људских права и слобода и права детета;
- спровођења потврђених међународних уговора који уређују заштиту људских права;
- остваривања слободе вероисповести;
- положаја цркава и верских заједница;
- остваривања права националних мањина и међунационалних односа у Републици Србији.

Одбор сарађује са националним саветима националних мањина.

Одбор разматра предлог закона и другог општег акта са становишта унапређивања и постизања равноправности (родне једнакости) полова, сагледава стање вођења политике, извршавање закона и других општих аката од стране Владе и других органа и функционера одговорних Народној скупштини, са становишта поштовања равноправности полова.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има 17 чланова.

Члан 53.

Одбор за дијаспору и Србе у региону разматра предлог закона и другог општег акта из области унапређења односа са дијаспором и Србима у региону, као и друга питања која се односе на:

- очување, јачање и остваривање везе матичне државе и Срба у региону;
- побољшање положаја и заштите права и интереса припадника дијаспоре и Срба у региону;
- стварање услова за употребу, учење и неговање српског језика и ћириличног писма, чување и неговање српског културног, етничког, језичког и верског идентитета дијаспоре и Срба у региону;
- стварање услова за повратак припадника дијаспоре у Републику Србију и њиховог укључивања у политички, економски и културни живот Републике Србије;
- стварање услова за повратак избеглих Срба у места ранијег пребивалишта и предлаже мере ради заштите њихових права, у циљу одрживог повратка.

Одбор сарађује са државним органима, организацијама и телима који се баве заштитом права дијаспоре и Срба у региону, као и с организацијама дијаспоре и Срба у региону.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има 17 чланова.

Члан 54.

Одбор за привреду, регионални развој, трговину, туризам и енергетику разматра предлог закона и другог општег акта и друга питања из области:

- привреде и привредног развоја, равномерног регионалног развоја, привредних друштава и других облика пословања, пословног и финансијског реструктурирања;
- предузетништва, стечаја, инвестиција, стандардизације, акредитације;
- економских односа с иностранством, међународних трговинских уговора, спољне трговине, страних улагања, концесија;
- економске, билатералне и регионалне сарадње органа Републике Србије са међународним трговинским организацијама;
- индустрије, осим прехранбене индустрије;
- рударства, геолошких и сеизмолошких истраживања;
- енергетике, нафтне и гасне привреде;
- функционисања јавних предузећа у областима индустрије, рударства и енергетике;
- трговине и промета робе и услуга, контроле услуга, мерила и мерних јединица;
- употребе робних и услужних жигова, знака квалитета и ознака порекла производа;
- функционисања тржишта, спречавања монополског деловања и нелојалне конкуренције;
- робних резерви и заштите потрошача;
- оснивања и рада робних берзи;
- планирања развоја туризма, просторног организовања, заштите и коришћења туристичких простора и промоције туризма;
- мера и драгоцених метала;
- приватизације.

Одбор разматра предлог плана развоја Републике Србије, по поступку утврђеним овим пословником.

Одбор разматра месечне извештаје министарства надлежног за послове приватизације о току поступка приватизације, закљученим уговорима о продаји капитала, односно имовине, покренутим поступцима приватизације и раду субјеката надлежних за спровођење поступка приватизације и даје Народној скупштини мишљења и предлоге у вези са питањима приватизације.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има 17 чланова.

Члан 55.

Одбор за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава разматра предлог закона и другог општег акта и друга питања из области:

- система финансирања државних функција, пореза, такса и других јавних прихода;
- републичког буџета и финансијских планова организација обавезног социјалног осигурања;
- завршног рачуна буџета, завршних рачуна финансијских планова организација обавезног социјалног осигурања и ревизије завршних рачуна;
- зајмова, гаранција и игара на срећу;
- јавног дуга и финансијске имовине Републике Србије;
- јавних набавки;
- кредитно-монетарног, банкарског, девизног и царинског система;
- осигурања имовине и лица;
- имовинско-правних односа и експропријације;
- плаћања и платног промета, хартија од вредности и тржишта капитала;
- спречавања прања новца и борбе против корупције;
- рачуноводства и ревизије;
- као и друга питања из области финансија.

Одбор:

- разматра извештај Државне ревизорске институције, о чему подноси извештај са ставовима и препорукама Народној скупштини;
- контролише примену републичког буџета и пратећих финансијских планова у смислу законитости, сврсисходности и ефикасности трошења јавних средстава, о чему подноси извештај са предлогом мера Народној скупштини.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има 17 чланова.

Члан 56.

Одбор за пољопривреду, шумарство и водопривреду разматра предлог закона и другог општег акта и друга питања из области:

- пољопривреде и прехранбене индустрије;
- пољопривредног задругарства и руралног развоја;
- ветеринарства и заштите биља;
- шумарства и водопривреде.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има 17 чланова.

Члан 57.

Одбор за просторно планирање, саобраћај, инфраструктуру и телекомуникације разматра предлог закона и другог општег акта и друга питања из области:

- железничког, друмског, водног и ваздушног саобраћаја;
- урбанизма и просторног планирања и стамбено-комуналних делатности;
- грађевинарства, уређивања и коришћења градског грађевинског земљишта и премера и катастра земљишта;
- поштанског саобраћаја и телекомуникација.

Одбор разматра предлог просторног плана Републике Србије, по поступку утврђеним овим пословником.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има 17 чланова.

Члан 58.

Одбор за образовање, науку, технолошки развој и информатичко друштво разматра предлог закона и другог општег акта и друга питања из области:

- предшколског, основног и средњег образовања и васпитања;
- вишег и високог образовања;
- ученичког и студентског стандарда;
- научноистраживачке делатности;
- научног и технолошког развоја и иновационе политике;
- истраживања нуклеарне енергије и сигурности нуклеарних објеката;
- производње и одлагања радиоактивног материјала, изузев у нуклеарним енергетским постројењима;
- изградње информатичког друштва и информационе инфраструктуре;
- спорта и физичке културе, положаја омладине и заштите интереса младих.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има 17 чланова.

Члан 59.

Одбор за Косово и Метохију разматра предлог закона и другог општег акта, као и друга питања која се односе на Аутономну покрајину Косово и Метохија, водећи рачуна о српским националним интересима и државним интересима Републике Србије.

Одбор предлаже Народној скупштини одговарајуће одлуке, декларације, резолуције и прати њихово спровођење или реализацију од стране одговарајућих органа и институција.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има 17 чланова.

Члан 60.

Одбор за културу и информисање разматра предлог закона и другог општег акта и друга питања из области:

- развоја културе и уметничког стваралаштва;
- заштите културних добара и културне баштине;
- књижевног, преводилачког, музичког и сценског стваралаштва;
- ликовних и примењених уметности и дизајна;
- филмског стваралаштва и стваралаштва у области других аудио-визуелних медија;
- библиотечке, издавачке, кинематографске и музичко-сценске делатности;
- задужбина, фондација и фондова;
- јавног информисања.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има 17 чланова.

Члан 61.

Одбор за рад, социјална питања, друштвену укљученост и смањење сиромаштва разматра предлог закона и другог општег акта и друга питања из области:

- радних односа и права из рада, безбедности и здравља на раду;
- запошљавања;
- права на штрајк и синдикално организовање;
- система социјалне заштите;
- система пензијског и инвалидског осигурања, социјалног осигурања и заштите војних осигураника;
- заштите бораца, војних инвалида, цивилних инвалида и жртава рата, чланова њихових породица и чланова породица лица на обавезној војној служби.

Одбор разматра предлог закона и другог општег акта са становишта социјалног укључивања и надзире процес доношења одлука и расподелу буџета у области социјалног укључивања; даје сугестије, примедбе и оцене у вези са реализацијом политика; гради партнерске односе на свим нивоима ради ефикасне, рационалне и благовремене реализације процеса друштвеног укључивања у циљу достизања европског стандарда и пуне друштвене укључености свих грађана и маргинализованих група; ангажује се на институционализацији и учешћу представника грађана у процесу доношења одлука.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има 17 чланова.

Члан 62.

Одбор за здравље и породицу разматра предлог закона и другог општег акта и друга питања из области:

- здравствене заштите, система и организације здравствене делатности;
- система здравственог осигурања;
- заштите становништва од заразних болести;
- производње и промета лекова и медицинских средстава;
- производње и промета опојних дрога и прекурсора недозвољених дрога;
- услове за узимање и пресађивање делова људског тела;
- породично-правне заштите, брака, планирања породице и друштвене бриге о породици;
- друга питања из области здравства којима се обезбеђују потребни правни услови за уређивање система заштите, очувања и унапређења здравља становништва.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има 17 чланова.

Члан 63.

Одбор за заштиту животне средине разматра предлог закона и другог општег акта и друга питања из области:

- заштите и унапређивања животне средине;
- заштите и одрживог коришћења природних богатстава, односно ресурса;
- отклањања извора угрожавања и спречавања загађивања природних ресурса;
- производње и промета отрова и других опасних материја, изузев дрога и прекурсора.

Одбор може да омогући присуство, односно учешће представника грађана и удружења грађана на седници Одбора у расправи о одређеним питањима из области заштите животне средине.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има 17 чланова.

Члан 64.

Одбор за европске интеграције:

- разматра предлог закона и другог општег акта са становишта њихове прилагођености прописима Европске уније и Савета Европе и даје претходно мишљење о оправданости скраћеног поступка;

- разматра планове, програме, извештаје и информације о поступку стабилизације и придруживања Европској унији;
- прати реализацију стратегије придруживања, предлаже мере и покреће иницијативе за убрзавање реализације стратегије придруживања у оквиру надлежности Народне скупштине;
- предлаже мере за успостављање општег, националног споразума о придруживању Србије европским институцијама;
- развија сарадњу с одборима парламената других земаља и парламентарним институцијама Европске уније.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има 17 чланова.

Члан 65.

Одбор за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања:

- доноси опште и појединачне акте којима се уређују питања статусног и материјалног положаја, права и дужности народних посланика и функционера које бира Народна скупштина, у складу са законом, и даје мишљење за обављање друге јавне функције ових лица;
- подноси предлог кодекса понашања народних посланика;
- подноси предлог акта о изгледу и употреби амблема, ознака и других симбола и обележја Народне скупштине;
- доноси акт о поступању с актима који се подносе у електронском облику, актима који се сматрају тајном, стенографским белешкама и даје сагласност на акт о канцеларијском и електронском канцеларијском пословању;
- доноси акт о унутрашњем реду у згради Народне скупштине, распореду седења народних посланика и других лица у сали за седнице Народне скупштине, као и акт о коришћењу простора око зграде и службених возила;
- доноси акт о акредитацији и условима за рад представника средстава јавног информисања у Народној скупштини;
- доноси акт о радном ангажовању консултаната у посланичким групама у Народној скупштини и о накнади трошкова за ангажовање научника и стручњака у раду Народне скупштине;
- подноси предлог одлуке о организацији и раду Службе Народне скупштине;
- даје сагласност на правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Служби Народне скупштине;
- доноси акте о образовању конкурсне и жалбене комисије;
- врши постављења у Служби Народне скупштине, на предлог генералног секретара Народне скупштине, и доноси решења о платама генералног секретара и заменика генералног секретара Народне скупштине, као и државних службеника на положају, односно постављених лица у Служби Народне скупштине;

- утврђује скупштински буџет, стара се о правилности коришћења средстава из скупштинског буџета и врши контролу расхода, у складу са законом и овим пословником, о чему подноси годишњи извештај Народној скупштини;
- доноси акт о евидентирању имовине и другим питањима од значаја за управљање имовином Народне скупштине;
- разматра примедбе на записник са седнице Народне скупштине и о томе подноси извештај Народној скупштини.

Одбор разматра:

- разлоге престанка мандата и предлоге за потврђивање мандата народних посланика, о чему подноси извештај Народној скупштини;
- питања успостављања или укидања имунитета народног посланика и других изабраних лица, у складу с Уставом и законом, и о томе Народној скупштини подноси предлог одлуке;
- захтеве за одобравање лишавања слободе јавног тужиоца, заменика јавног тужиоца и члана Државног већа тужилаца, и о томе доноси одлуку.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има 17 чланова.

Члан 66.

Одбор за контролу служби безбедности:

- надзире уставност и законитост рада служби безбедности;
- надзире усклађеност рада служби безбедности са стратегијом националне безбедности, стратегијом одбране и безбедносно-обавештајном политиком Републике Србије;
- надзире поштовање политичке, идеолошке и интересне неутралности у раду служби безбедности;
- надзире законитост примене посебних поступака и мера за тајно прикупљање података;
- разматра предлог буџетских средстава потребних за рад служби безбедности и надзире законитост трошења буџетских и других средстава за рад;
- разматра и усваја извештаје о раду служби безбедности;
- разматра предлоге закона, других прописа и општих аката из надлежности служби;
- покреће иницијативе и подноси предлоге закона из надлежности служби;
- разматра предлоге, петиције и представке грађана који су упућени Народној скупштини у вези са радом служби безбедности и предлаже мере за њихово решавање и о томе обавештава подносиоца;
- утврђује чињенице о утврђеним незаконитостима или неправилностима у раду служби безбедности и њихових припадника и о томе доноси закључке;

– извештава Народну скупштину о својим закључцима и предлозима.
Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.
Одбор има 9 чланова.

Члан 67.

Одбор за права детета, као посебно стално радно тело, разматра предлог закона с аспекта заштите права детета; прати спровођење и примену закона и других аката који уређују положај и заштиту права детета; врши проверу усклађивања националног законодавства с међународним стандардима права детета; сарађује са националним и међународним институцијама и телима, као и локалним органима власти; иницира измене и допуне прописа и предлаже доношење одређених аката и предузимање мера заштите права детета; промовише права детета; разматра и друга питања од значаја за права детета.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

3. Анкетни одбори и комисије

Члан 68.

Народна скупштина образује анкетни одбор, односно комисију, ради сагледавања стања у одређеној области и утврђивања чињеница о појединим појавама или догађајима.

Одлуком о образовању анкетног одбора утврђује се састав и задатак одбора, као и рок за његово извршење.

Одлуком о образовању комисије утврђује се њен задатак и састав.

Анкетни одбор се образује из реда народних посланика, а комисија из реда народних посланика, представника органа и организација, научника и стручњака.

Анкетни одбор, односно комисија, не може да врши истражне и друге судске радње.

Анкетни одбор, односно комисија, има право да тражи од државних органа и организација податке, исправе и обавештења, као и да узима изјаве од појединаца које су му потребне.

Представници државних органа и организација дужни су да се одазову позиву анкетног одбора, односно комисије, и да дају истините изјаве, податке, исправе и обавештења.

Анкетни одбор, односно комисија, подноси Народној скупштини извештај, са предлогом мера.

Анкетни одбор, односно комисија, престаје са радом даном одлучивања о његовом извештају на седници Народне скупштине.

Члан 69.

На рад анкетних одбора и комисија сходно се примењују одредбе овог пословника о раду одбора.

4. Седница одбора

Члан 70.

Председник одбора:

- сазива седницу одбора и председава седници одбора;
- усклађује рад одбора са другим одборима и радом Народне скупштине;
- сарађује са председником Народне скупштине, председницима других одбора и представницима државних органа у вези са питањима из делокруга одбора;
- стара се о томе да се сви примљени материјали без одлагања доставе свим члановима одбора;
- предлаже одбору поступање у вези с иницијативама, петицијама, представкама и предлозима који се односе на питања из делокруга одбора;
- стара се о спровођењу закључака одбора;
- обавља и друге послове утврђене овим пословником.

Председника одбора, у случају привремене спречености или одсутности, замењује заменик председника одбора.

У случају престанка функције председника одбора, дужност председника, до избора новог, врши заменик председника одбора.

Члан 71.

Председник одбора је дужан да седницу одбора сазове на захтев најмање трећине од укупног броја чланова одбора или на захтев председника Народне скупштине.

Захтев из става 1. овог члана подноси се председнику одбора у писаном облику и садржи дневни ред и рок за сазивање седнице.

Ако председник одбора не сазове седницу у захтеваном року, седницу одбора сазива заменик председника одбора или председник Народне скупштине.

На седници сазваној на начин из става 1. овог члана, одбор ради према дневном реду наведеном у захтеву за одржавање седнице.

Члан 72.

Сазив за седницу одбора садржи дан, час и место одржавања седнице и предлог дневног реда.

Сазив за седницу одбора доставља се у писаном облику члановима одбора, посланичким групама и Влади и истиче на огласној табли у Народној скупштини, најмање три дана пре дана одржавања седнице одбора. Изузетно, сазив се може доставити и у краћем року, при чему је председник одбора дужан да на седници одбора образложи такав поступак.

Дневни ред седнице утврђује одбор, већином гласова присутних чланова, на седници којој присуствује већина чланова одбора.

Расправа на седници одбора, према утврђеном дневном реду, води се без обзира на број присутних чланова одбора.

Одбор може да одржи седницу без кворума за одлучивање ако се на њој обавља расправа у циљу обавештавања одбора о питањима из његовог делокруга.

Члан 73.

Члан одбора је дужан да учествује у раду одбора.

О спречености да учествује на седници одбора, као и о разлозима спречености, члан одбора је дужан да благовремено обавести свог заменика и председника одбора.

Заменик члана одбора дужан је да учествује на седници одбора на којој не присуствује члан одбора кога замењује.

Члан 74.

Седници одбора може да присуствује и учествује у раду, без права одлучивања, и народни посланик који није члан одбора, осим ако овим пословником није друкчије уређено.

Када се на седници одбора разматрају предлози закона и амандмани на предлоге закона, на седницу се позивају и њихови подносиоци, односно њихови овлашћени представници.

У раду одбора учествују представници и повереници Владе.

Када се на седници разматрају извештаји, иницијативе и питања из надлежности државних органа, организација и тела, на седницу се позивају и њихови представници.

У раду одбора могу, по позиву, да учествују и научници и стручњаци.

У извршавању послова из свог делокруга, одбор може од министарства и другог републичког органа да тражи податке и информације од значаја за рад одбора.

Члан 75.

Члан одбора има право да у оквиру начелног претреса говори укупно до десет минута.

Предлагач закона и другог општег акта, односно овлашћени представник предлагача, има право да говори укупно до 20 минута.

Председник одбора, као учесник у претресу, има право да говори као и члан одбора.

Народни посланик из посланичке групе која има члана одбора, има право да говори у оквиру времена предвиђеног за члана одбора из исте посланичке групе, у договору са чланом одбора.

Народни посланици из посланичке групе која нема члана одбора, имају право да говоре укупно до 10 минута.

Самостални народни посланик, који није члан одбора, има право да говори укупно до пет минута.

Члан одбора може да уступи време из става 1. овог члана другом члану одбора, односно народном посланику.

Време из ст. 1. до 6. овог члана не мора се у потпуности искористити.

Члан 76.

Одбор може да одлучи, на предлог члана одбора, да се на седници одбора води заједнички начелни претрес.

Члан 77.

Време за претрес у појединостима једнако је времену из члана 75. овог пословника.

Члан 78.

Одбор може да одлучи, на предлог члана одбора, да се време из чл. 75. и 77. овог пословника скрати, продужи или да се не ограничава.

Члан 79.

По отварању претреса тачке дневног реда седнице одбора, председник одбора даје реч учесницима на седници одбора, по следећем редоследу:

- предлагач акта, односно овлашћени представник предлагача, који добија реч кад је затражи;
- научници, стручњаци и друга лица позвана на седницу одбора, према редоследу пријављивања за реч;
- чланови одбора, према редоследу пријављивања за реч;
- народни посланици који нису чланови одбора.

Члан 80.

Одбор одлучује већином гласова присутних чланова, на седници којој присуствује већина чланова одбора, ако законом и овим пословником није друкчије прописано.

Члан одбора који се налази у сали, у којој се седница одбора одржава, сматра се присутним чланом у смислу става 1. овог члана.

Заменик члана одбора има право одлучивања у одсуству члана одбора кога замењује.

Члан 81.

О раду на седници одбора води се записник.

Записник садржи основне податке о раду на седници, имена присутних и одсутних чланова или заменика чланова одбора, имена других учесника седнице, усмене и писане предлоге, ставове одбора, резултате сваког гласања, као и име известиоца кога је одредио одбор.

Усвојени записник потписују председник и секретар одбора.

На седницама Одбора за уставна питања и законодавство и Одбора за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања воде се стенографске белешке, односно врши се тонско снимање, а на седницама других одбора, на њихов захтев.

Стенографске белешке, односно обрађени тонски снимак, прилажу се уз записник и његов су саставни део.

Члан 82.

На ток седнице одбора сходно се примењују одредбе овог пословника о седници Народне скупштине, ако овим пословником није друкчије одређено.

5. Јавна слушања

Члан 83.

Ради прибављања информација, односно стручних мишљења о предлогу акта који је у скупштинској процедури, разјашњења појединих решења из предложеног или важећег акта, разјашњења питања значајних за припрему предлога акта или другог питања које је у надлежности одбора, као и ради праћења спровођења и примене закона, односно остваривања контролне функције Народне скупштине, одбори могу да организују јавна слушања.

Члан 84.

Предлог за организовање јавног слушања може да поднесе сваки члан одбора.

Предлог из става 1. овог члана садржи тему јавног слушања и списак лица која би била позвана.

Одлуку о организовању јавног слушања доноси одбор.

О одлуци из става 3. овог члана, председник одбора обавештава председника Народне скупштине.

Председник одбора на јавно слушање позива чланове одбора, народне посланике и друга лица чије је присуство од значаја за тему јавног слушања.

Позив из става 5. овог члана садржи тему, време и место одржавања јавног слушања, као и обавештење о позваним учесницима.

Јавно слушање се одржава без обзира на број присутних чланова одбора.

Након јавног слушања, председник одбора доставља информацију о јавном слушању председнику Народне скупштине, члановима одбора и учесницима јавног слушања. Информација садржи имена учесника на јавном слушању, кратак преглед излагања, ставова и предлога изнетих на јавном слушању.

Чланови одбора и учесници јавног слушања могу да поднесу писане примедбе на информацију о јавном слушању председнику одбора, који их доставља лицима из става 8. овог члана.

VI. СЕДНИЦА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ У РЕДОВНОМ ЗАСЕДАЊУ

1. Припремање и сазивање седнице

Члан 85.

Дневни ред седнице Народне скупштине предлаже председник Народне скупштине.

У предлог дневног реда седнице Народне скупштине могу се уврстити само они предлози аката који су поднети у складу с Уставом, законом и овим пословником.

Члан 86.

Седницу Народне скупштине сазива председник Народне скупштине писаним путем, по правилу, најмање седам дана пре дана одређеног за почетак седнице.

Седница Народне скупштине може се сазвати и у року краћем од рока из става 1. овог члана, при чему је председник Народне скупштине дужан да на почетку седнице образложи такав поступак.

Сазив за седницу Народне скупштине садржи дан, час и место одржавања седнице и предлог дневног реда.

Председник Народне скупштине може да одложи час, односно дан почетка седнице Народне скупштине, о чему благовремено обавештава народне посланике, с тим што је дужан да на почетку седнице образложи такав поступак.

Члан 87.

Седнице Народне скупштине, по правилу, одржавају се уторком, средом и четвртком, од 10,00 до 18,00 часова с паузом од једног часа.

Председник Народне скупштине може да одлучи да се седница Народне скупштине одржи и другим данима, односно да Народна скупштина продужи рад и после 18,00 часова, ако за то постоје оправдани разлози, које председник Народне скупштине саопштава народним посланицима.

О продужењу рада на седници после 18,00 часова, председник Народне скупштине обавештава Народну скупштину најкасније до 16,00 часова тог дана.

У року из става 3. овог члана, председник Народне скупштине обавештава Народну скупштину и када продужетак рада обухвата могућност гласања о завршеним тачкама дневног реда.

Народна скупштина одлучује у Дану за гласање, који одређује председник Народне скупштине. Председник Народне скупштине може да одреди да Дан за гласање о предлогу закона буде одмах по завршетку претреса тог предлога закона.

У току седнице, председник Народне скупштине може да одлучи да се део седнице одржи и на другом месту, о чему обавештава народне посланике, најкасније 24 часа пре почетка рада на том месту.

2. Отварање седнице и учешће на седници

Члан 88.

Председник Народне скупштине отвара седницу Народне скупштине и, на основу службене евиденције о присутности народних посланика, констатује број народних посланика који су присутни у Народној скупштини.

Ако председник констатује да на почетку радног дана, у сали за седнице, нису присутна најмање 84 народна посланика, почетак рада одлаже се за један сат.

Ако ни после одлагања не постоје услови за почетак рада на седници Народне скупштине, седница се одлаже за наредни радни дан.

Претрес тачака из утврђеног дневног реда седнице Народне скупштине води се без обзира на број присутних народних посланика у сали за седнице.

Кворум за рад Народне скупштине у Дану за гласање, приликом усвајања записника и утврђивања дневног реда, као и на првој седници Народне скупштине, постоји ако је на седници Народне скупштине присутна већина од укупног броја народних посланика.

Постојање кворума се утврђује применом електронског система за гласање, на тај начин што је сваки народни посланик дужан да се идентификује приликом уласка у салу, убацивањем идентификационе картице у посланичку јединицу.

Ако председник, односно овлашћени представник посланичке групе изрази сумњу у постојање кворума утврђеног применом електронског система за гласање, председник Народне скупштине ставља на увид извод о присутности народних посланика.

Ако систем за електронско гласање није у функцији, о чему председник Народне скупштине обавештава народне посланике, кворум се утврђује пребројавањем народних посланика.

Председник Народне скупштине може да одлучи да се кворум утврђује пребројавањем народних посланика и у другим случајевима.

Ако председник, односно овлашћени представник посланичке групе изрази сумњу у постојање кворума утврђеног пребројавањем народних посланика, може да затражи да се кворум утврди прозивком народних посланика, о чему Народна скупштина одлучује без претреса.

Члан 89.

У раду на седници Народне скупштине, поред народних посланика, учествују председник и чланови Владе, овлашћени представници других предлагача закона и директор Републичког секретаријата за законодавство, као и друга лица која председник Народне скупштине позове.

Седници Народне скупштине могу, на позив председника Народне скупштине, да присуствују председници страних држава, председници и чланови страних влада, делегације представничких тела страних држава, представници међународних организација, шефови дипломатских мисија и други гости.

Члан 90.

На почетку рада на седници Народне скупштине, сваког дана када Народна скупштина заседа, председник Народне скупштине обавештава Народну скупштину који су народни посланици спречени да присуствују седници Народне скупштине, као и о томе ко је позван на седницу.

Истовремено, председник Народне скупштине даје потребна објашњења у вези с радом на седници и другим питањима.

3. Ток седнице

Члан 91.

Записник са претходне седнице Народне скупштине усваја се, по правилу, до завршетка наредне седнице Народне скупштине.

Народни посланик може да предложи одлагање усвајања записника, о чему Народна скупштина одлучује без претреса, већином гласова присутних народних посланика, ако седници присуствује већина од укупног броја народних посланика.

Ако записник претходне седнице Народне скупштине није народним посланицима достављен најкасније 72 часа пре одлучивања о њему, усвајање тог записника одлаже се за наредну седницу Народне скупштине.

Примедбе на записник се достављају у писаном облику Одбору за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања, најкасније 24 часа пре почетка седнице Народне скупштине на којој се записник усваја.

Одбор за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања разматра достављене примедбе на записник и Народној скупштини доставља извештај са предлогом да примедбе прихвати или не прихвати.

О примедбама на записник Народна скупштина одлучује без претреса.

Усвојене примедбе постају саставни део записника.

Народна скупштина о записнику одлучује без претреса.

Члан 92.

Дневни ред седнице утврђује Народна скупштина.

Народни посланик, Влада и други овлашћени предлагачи могу да предложе повлачење појединих тачака из предложеног дневног реда, допуну предложеног дневног реда, спајање расправе, вођење претреса у појединостима одмах по завршетку начелног претреса појединог предлога закона и промену редоследа појединих тачака предложеног дневног реда.

Народни посланик може да предложи скраћење времена за расправу о предлогу појединог акта.

Предлози из ст. 2. и 3. овог члана се достављају председнику Народне скупштине у писаном облику, најкасније 24 часа пре часа одређеног за почетак седнице Народне скупштине.

Ако је предлог из става 2. овог члана поднела група народних посланика, у предлогу мора бити назначен представник предлагача. Ако то није учињено, сматра се да је представник предлагача први потписани народни посланик.

Ако предлози из става 2. овог члана нису поднети у складу с одредбама овог пословника, Народна скупштина их неће разматрати, нити ће се о њима изјашњавати.

О предложеним изменама и допунама дневног реда обавља се претрес, у коме могу учествовати само:

- предлагач промене дневног реда, односно овлашћени представник предлагача;
- предлагач акта на који се промена односи, односно овлашћени представник предлагача акта, ако се предлаже повлачење предлога акта из предложеног дневног реда.

Учешће у претресу о предложеним изменама и допунама дневног реда може трајати најдуже три минута.

Члан 93.

Приликом утврђивања дневног реда, Народна скупштина одлучује о сваком предлогу, без претреса, следећим редоследом:

- за хитни поступак;
- за повлачење појединих тачака из предложеног дневног реда;
- за допуну предложеног дневног реда;
- за скраћење времена за расправу (скраћени поступак);
- за спајање расправе;
- за вођење претреса у појединостима одмах по завршетку начелног претреса појединог предлога закона и
- за промену редоследа појединих тачака.

Нове тачке које су унете у дневни ред усвајањем предлога за хитни поступак, односно за допуну предложеног дневног реда, увршћују се у дневни ред по редоследу предлагања, осим ако је предлагач предложио други редослед разматрања, о чему се Народна скупштина изјашњава без претреса.

О дневном реду у целини Народна скупштина одлучује без претреса.

Члан 94.

Законе и друге акте Народна скупштина доноси у:

- редовном поступку и
- хитном поступку.

Редовни и хитни поступак, с обзиром на дужину трајања претреса на седници Народне скупштине, могу да буду:

- основни и
- скраћени.

Члан 95.

Народни посланик може да предложи скраћење времена за расправу о предлогу акта, ако се ради о:

- потврђивању међународног уговора;
- мањој измени или допуни постојећих закона којима се битно не мењају материјална решења;
- престанку важења закона;
- усклађивању закона с правним системом Републике Србије и прописима Европске уније;
- измени закона која је у вези с одлуком Уставног суда;
- аутентичном тумачењу закона;
- избору и разрешењу лица које у складу с Уставом и законом бира Народна скупштина, ако овим пословником није друкчије уређено.

Члан 96.

У основном поступку, по отварању начелног претреса сваке тачке дневног реда седнице Народне скупштине, право да говоре, по следећем редоследу и временском трајању, имају:

- предлагач акта, односно овлашћени представник групе предлагача акта, који добија реч кад је затражи и на њега се не односи ограничење у погледу трајања излагања;
- известилац надлежног одбора, који има право да говори једном, у трајању до пет минута;
- председник, односно представник посланичке групе, који има право да говори до 20 минута, с тим што ово време може поделити у два дела;
- народни посланици, наизменично, према томе да ли подржавају или оспоравају предлог, што наводе у пријави за реч. Ако у пријави за реч није наведено да ли народни посланици подржавају или оспоравају предлог, ти народни посланици говоре на крају редоследа пријава за реч.

Председник Владе и чланови Владе добијају реч кад је затраже и на њих се не односи ограничење у погледу трајања излагања. Директор Републичког секретаријата за законодавство има иста права као чланови Владе, али само кад Народна скупштина претреса предлог закона који је за Владу припремио Републички секретаријат за законодавство, о чему Влада посебно обавештава Народну скупштину.

Народни посланици који нису чланови посланичких група, међусобним договором одређују највише три учесника у расправи, који имају право да говоре свако по једном, до пет минута. Ако се не постигне међусобни договор, право да говоре по једном, до пет минута, имају три народна посланика који се први пријаве за реч.

Пријаве за реч, с редоследом народних посланика, подnose посланичке групе и народни посланици који нису чланови посланичких група у писаном облику до отварања претреса, а остали учесници у расправи, усмено, по отварању претреса.

Члан 97.

У основном поступку укупно време расправе у начелу за посланичке групе износи пет часова.

Време из става 1. овог члана распоређује се на посланичке групе сразмерно броју народних посланика чланова те посланичке групе.

Председник, односно представник посланичке групе, пре отварања претреса, има право да предложи дуже време претреса за посланичке групе од времена утврђеног у ставу 1. овог члана. О том предлогу Народна скупштина одлучује већином гласова народних посланика, на седници на којој је присутна већина народних посланика, без претреса.

Члан 98.

Председник Народне скупштине даје реч народним посланицима према редоследу који је доставила њихова посланичка група и до истека укупног времена расправе утврђеног за посланичку групу.

Ако су за расправу пријављени народни посланици из више посланичких група, председник Народне скупштине даје им реч наизменично, тако да прво говори народни посланик који је члан бројчано најмање посланичке групе, па до бројчано највеће, све док има пријављених говорника.

Посланичка група не мора да користи време које има на располагању, односно не мора да га у потпуности искористи.

Када утврди да нема више пријављених за учешће у претресу, односно по истеку времена утврђеног за претрес, председник Народне скупштине закључује претрес.

Члан 99.

У скраћеном поступку укупно време расправе у начелном претресу износи 50% времена утврђеног за говорнике у чл. 96. и 97. овог пословника.

Члан 100.

Председник Народне скупштине, када председава седници Народне скупштине, ако жели да учествује у претресу, препушта председавање једном од потпредседника Народне скупштине.

Члан 101.

Председник Народне скупштине може да прекине седницу Народне скупштине ради одржавања нове седнице Народне скупштине, уз обавезу да образложи прекид.

Председник Народне скупштине може да одреди паузу у раду седнице Народне скупштине да би се извршиле потребне консултације или прибавило мишљење.

Председник Народне скупштине прекида рад Народне скупштине у Дану за гласање када утврди недостатак прописаног кворума на седници Народне скупштине, док се кворум не обезбеди.

Председник Народне скупштине прекида рад Народне скупштине и у другим случајевима, ако то Народна скупштина закључи.

Председник Народне скупштине обавештава народне посланике о наставку седнице.

Члан 102.

Када се обави разматрање свих тачака дневног реда и одлучивање о њима, председник Народне скупштине закључује седницу Народне скупштине.

Члан 103.

Народни посланик има право да усмено укаже на повреду у поступању председника Народне скупштине, ако сматра да није у складу с одредбама овог пословника, а учињено је на седници Народне скупштине која је у току, и то непосредно по учињеној повреди.

Народни посланик не може да укаже на повреду у поступању председника Народне скупштине на коју је већ указано.

Председник Народне скупштине даје реч народном посланику који указује на повреду из става 1. овог члана одмах по завршеном излагању претходног говорника, с тим што председници посланичких група имају предност.

Народни посланик је дужан да наведе који је члан овог пословника повређен поступањем председника Народне скупштине и да образложи у чему се састоји та повреда, с тим што може говорити најдуже до два минута.

Ако сматра да повреда није учињена, председник Народне скупштине је дужан да да објашњење, а уколико сматра да је повреда учињена, председник Народне скупштине је дужан да учињену повреду отклони.

Ако и после објашњења председника Народне скупштине народни посланик сматра да је повреда учињена, може захтевати, без права на образлагање, да се Народна скупштина, без претреса, о томе изјасни у Дану за гласање.

Председник Народне скупштине је дужан да народном посланику који се не придржава одредаба из ст. 1, 2, 4. и 6. овог члана, или на други очигледан начин злоупотребљава права предвиђена овим чланом, изрекне мере предвиђене чл. 108. до 111. овог пословника.

У случају из става 7. овог члана, председник Народне скупштине је дужан да време које је народни посланик користио злоупотребљавајући право из става 1. овог члана одузме од укупног времена које припада његовој посланичкој групи у претресу о текућој тачки дневног реда, ако је његовој посланичкој групи преостало времена за претрес.

Ако народни посланик сматра да председник Народне скупштине до почетка седнице Народне скупштине није поступио у складу с одредбама овог пословника, има право да на то укаже председнику Народне скупштине у писаном облику, о чему председник Народне скупштине, на седници Народне скупштине, обавештава народне посланике и даје објашњење.

Ако и после објашњења председника Народне скупштине из става 9. овог члана народни посланик сматра да је повреда учињена, може захтевати, без права на образлагање, да се Народна скупштина, без претреса, о томе изјасни у Дану за гласање.

Члан 104.

Ако се народни посланик у свом излагању на седници Народне скупштине увредљиво изрази о народном посланику који није члан исте посланичке групе, наводећи његово име и презиме или функцију, односно погрешно протумачи његово излагање, народни посланик на кога се излагање односи има право на реплику.

Ако се увредљиви изрази односе на посланичку групу, односно политичку странку чији народни посланици припадају тој посланичкој групи, у име посланичке групе, право на реплику има председник посланичке групе.

О коришћењу права из ст. 1. и 2. овог члана одлучује председник Народне скупштине.

Реплика не може да траје дуже од два минута.

4. Одржавање реда на седници

Члан 105.

Нико не може да говори на седници Народне скупштине пре него што затражи и добије реч од председника Народне скупштине.

Народни посланик говори с посланичког места у сали за седнице Народне скупштине по добијању речи од председника Народне скупштине, осим у случајевима одређеним овим пословником.

Са говорнице у сали за седнице Народне скупштине може да говори: председник Републике, председник Владе и друга лица, по одобрењу председника Народне скупштине.

Нико не сме да приђе говорници док му председник Народне скупштине то не одобри.

Члан 106.

Говорник може да говори само о тачки дневног реда о којој се води претрес.

Нико не може да прекида говорника нити да га опомиње, осим председника Народне скупштине, у случајевима предвиђеним овим пословником.

За време говора народних посланика или других учесника у претресу, није дозвољено добацивање, односно ометање говорника на други начин, као и сваки други поступак који угрожава слободу говора.

Члан 107.

Говорник на седници Народне скупштине је дужан да поштује достојанство Народне скупштине.

На седници Народне скупштине није дозвољено непосредно обраћање народног посланика другом народном посланику, коришћење увредљивих израза, као ни изношење чињеница и оцена које се односе на приватни живот других лица.

Члан 108.

О реду на седници Народне скупштине стара се председник Народне скупштине.

Због повреде реда на седници, председник Народне скупштине може да изрекне мере: опомену, одузимање речи или удаљење са седнице.

На основу мере из става 2. овог члана, Одбор за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања изриче новчану казну, у складу с одредбама члана 114. овог пословника.

Евиденцију о изреченим мерама из става 2. овог члана води генерални секретар Народне скупштине.

Члан 109.

Опомена се изриче народном посланику:

- који је пришао говорници без дозволе председника Народне скупштине;
- који говори пре него што је затражио и добио реч;
- који, и поред упозорења председника Народне скупштине, говори о питању које није на дневном реду;
- ако прекида говорника у излагању или додајује, односно омета говорника, или на други начин угрожава слободу говора;
- који се непосредно обраћа другом народном посланику;
- ако употребљава псовке и увредљиве изразе;
- ако износи чињенице и оцене које се односе на приватни живот других лица;
- ако другим поступцима нарушава ред на седници или поступа противно одредбама овог пословника.

Члан 110.

Мера одузимања речи изриче се народном посланику коме су претходно изречене две мере опомене, а који и после тога нарушава ред на седници или поступа противно одредбама овог пословника.

Народни посланик коме је изречена мера одузимања речи, дужан је да прекине своје излагање. У супротном, председник Народне скупштине искључује озвучење и, по потреби, одређује паузу.

Члан 111.

Мера удаљења са седнице изриче се народном посланику који и после изречене мере одузимања речи омета или спречава рад на седници, не поштује одлуку председника Народне скупштине о изрицању мере одузимања речи, или наставља да чини друге прекршаје у смислу члана 109. овог пословника, као и у другим случајевима одређеним овим пословником.

Мера удаљења са седнице може се изрећи народном посланику и без претходно изречених мера, у случају физичког напада на друго лице у згради Народне скупштине.

Народни посланик коме је изречена мера удаљења са седнице дужан је да се одмах удаљи из сале у којој се седница одржава.

Ако народни посланик одбије да се удаљи са седнице Народне скупштине, председник Народне скупштине ће наложити служби задуженој за одржавање реда у згради Народне скупштине да тог народног посланика удаљи са седнице и одредити паузу до извршења мере удаљења.

Члан 112.

Ако председник Народне скупштине редовним мерама не може да одржи ред на седници, одредиће паузу док се не успостави ред.

Члан 113.

Мере опомене и одузимања речи примењују се за дан када су на седници Народне скупштине изречене.

Мера удаљења са седнице примењује се за наредних 20 дана заседања (рада) Народне скупштине од дана удаљења, односно за седницу на којој је изречена ова мера, ако седница траје дуже од 20 дана заседања (рада) Народне скупштине.

Изузетно од става 2. овог члана, народни посланик који је удаљен са седнице Народне скупштине има право да присуствује седници Народне скупштине у Дану за гласање.

Члан 114.

Народни посланик коме је изречена опомена, кажњава се новчаном казном у висини од 10% основне плате народног посланика.

Народни посланик коме су у току исте седнице изречене две опомене, кажњава се новчаном казном у висини од 20% основне плате народног посланика.

Народни посланик коме је одузета реч, кажњава се новчаном казном у висини од 40% основне плате народног посланика.

Народни посланик коме је изречена мера удаљења са седнице, кажњава се новчаном казном у висини од 50% основне плате народног посланика.

Ако је народном посланику изречено више мера за повреду реда на седници Народне скупштине, новчане казне се не сабирају, већ се примењује само највиша новчана казна.

Члан 115.

Одлуку о новчаној казни за народног посланика доноси Одбор за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања.

Народном посланику на сталном раду износ новчане казне се одузима од његових примања за текући месец, односно за текући и наредни месец, ако је удаљен са седнице Народне скупштине.

Народном посланику који није на сталном раду у Народној скупштини износ новчане казне се одузима од његових примања у Народној скупштини (разлика између плате народног посланика на сталном раду у Народној скупштини и зараде коју остварује у радном односу или пензије, односно посланички додатак), за текући месец, односно и за наредне месеце, ако су месечна примања народног посланика која остварује у Народној скупштини

мања од износа новчане казне, док се не достигне укупна сума новчане казне.

Народни посланик који је новчано кажњен због опомене или одузимања речи, има право на накнаду трошкова за коришћење аутомобила, за исхрану и хотелски смештај, а народни посланик који је новчано кажњен због удаљавања са седнице, има право на накнаду трошкова за коришћење аутомобила, у складу с актом Одбора за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања.

Члан 116.

Одредбе овог пословника о реду на седници Народне скупштине примењују се и на друге учеснике на седници Народне скупштине.

Члан 117.

О реду на седници одбора стара се председник одбора.

О изреченој мери на седници одбора, председник одбора обавештава председника Народне скупштине.

Председник Народне скупштине о изреченој мери обавештава Одбор за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања.

Одредбе овог пословника о реду на седници Народне скупштине сходно се примењују на седницу одбора и другог радног тела Народне скупштине.

5. Записник

Члан 118.

О раду на седници Народне скупштине води се записник.

Записник обухвата главне податке о раду на седници, нарочито о предлозима о којима се расправљало, с именима учесника у расправи и именима народних посланика који су излагања доставили у писаном облику, о закључцима који су на седници прихваћени и о резултату гласања о појединим питањима и о изреченим мерама.

На седници Народне скупштине воде се стенографске белешке, у којима се, у тексту, сваких десет минута обележава косим заградама, а ток седнице снима се тонски. У стенографске белешке уноси се текст у изреченом облику, без икаквог изостављања речи и израза.

Право је сваког народног посланика да оствари увид у стенографске белешке, односно тонски снимак, на свој захтев. Ако народни посланик жели да ауторизује текст свог излагања, дужан је да то учини у року од три дана од дана одржавања седнице.

Стенографске белешке достављају се посланичким групама најкасније наредног дана.

Саставни део стенографских бележака чини излагање народног посланика достављено у писаном облику.

Усвојени записник потписују председник и генерални секретар Народне скупштине.

Усвојеном записнику прилаже се материјал разматран на седници и стенографске белешке с те седнице.

О изради и чувању записника стара се генерални секретар Народне скупштине.

VII. ПОСЕБНА И СВЕЧАНА СЕДНИЦА

Члан 119.

Народна скупштина може одржати посебну седницу.

Посебну седницу сазива председник Народне скупштине.

Посебна седница сазива се ради усвајања предлога устава; проглашења устава и уставног закона за спровођење устава; ради полагања заклетве председника Републике; када кандидат за председника Владе излаже програм и предлаже састав Владе, ради избора Владе и полагања заклетве председника и чланова Владе; као и ради полагања заклетве изабраних лица која, у складу са законом, заклетву полажу пред Народном скупштином.

Председник Народне скупштине може сазвати посебну седницу на којој се Народној скупштини може обратити председник Републике, председник или представник стране државе, представник парламента стране државе или представник међународне организације.

На позив председника Народне скупштине, Народној скупштини се могу обратити, у зависности од питања које се расправља, и представници других органа, организација и тела.

Посебна седница се може сазвати и у вези с извештајем органа, односно тела, који се, у складу са законом, подноси Народној скупштини.

Члан 120.

Народна скупштина може одржати свечану седницу.

Председник Народне скупштине може, поводом државних и међународних празника, сазвати свечану седницу Народне скупштине и позвати председника Републике, председника Владе, представнике других органа и организација из земље и иностранства да се обрете Народној скупштини.

Члан 121.

Дневни ред посебне и свечане седнице утврђује председник Народне скупштине.

У погледу начина и рока у коме се народним посланицима доставља обавештење о времену и месту одржавања посебне и свечане седнице, сходно се примењују одредбе овог пословника које се односе на сазивање седнице Народне скупштине.

VIII. ОДЛУЧИВАЊЕ

1. Опште одредбе

Члан 122.

Народна скупштина одлучује гласањем народних посланика, у складу с Уставом, законом и овим пословником.

Члан 123.

Народни посланици гласају за предлог, против предлога, или се уздржавају од гласања.

2. Јавно гласање

Члан 124.

Народна скупштина и њена радна тела одлучују јавним гласањем: употребом електронског система за гласање, дизањем руке или прозивком.

Члан 125.

Јавно гласање употребом електронског система за гласање врши се на начин одређен овим пословником.

Дизањем руке гласа се ако електронски систем за гласање није у функцији, ако се седница одржава у просторији у којој нема таквог система или ако Народна скупштина претходно о томе одлучи.

На захтев народног посланика, Народна скупштина може, без претреса, одлучити да се гласа прозивком, на начин одређен овим пословником.

Члан 126.

Гласање употребом електронског система врши се притискањем одређених тастера, уз претходну идентификацију народних посланика.

Време за гласање употребом електронског система износи 15 секунди.

По истеку времена из става 2. овог члана, председник Народне скупштине закључује гласање и саопштава резултат гласања.

Одлука се сматра донетом ако је за њу гласало више од половине идентификованих народних посланика, односно Уставом, законом и овим пословником предвиђена већина.

Резултат сваког гласања приказује се на мониторима.

Извод сваког гласања доставља се посланичким групама, на њихов захтев, и ставља на увид представницима средстава јавног информисања.

Члан 127.

Народни посланици дужни су да користе искључиво своје идентификационе картице, као и да се идентификују при уласку у салу убацивањем картице у посланичку јединицу, односно, да се одјаве приликом напуштања сале.

За народног посланика који користи идентификациону картицу другог народног посланика, односно на други начин злоупотребљава електронски систем за гласање, председник Народне скупштине изриче меру удаљења са седнице, а гласање у којем је злоупотреба извршена биће поништено и одмах ће се приступити идентификацији и поновном гласању.

Народни посланик који се није идентификовао на начин из става 1. овог члана нема право да добије реч.

Члан 128.

Народни посланици су дужни да идентификационе картице носе са собом при изласку из сале Народне скупштине.

Ако народни посланик напусти салу Народне скупштине и остави у посланичкој јединици, односно поред ње, своју идентификациону картицу, Служба Народне скупштине ће одмах ту картицу доставити генералном секретару Народне скупштине. Картица ће бити враћена народном посланику по уласку у салу.

Члан 129.

Народни посланик је дужан да нестане своје идентификационе картице одмах пријави генералном секретару Народне скупштине.

Народном посланику који не донесе идентификациону картицу, или је изгуби у току трајања седнице Народне скупштине, генерални секретар Народне скупштине издаће привремену картицу, о чему ће обавестити председника Народне скупштине.

Привремену картицу народни посланик враћа генералном секретару Народне скупштине одмах после завршетка седнице за коју му је привремена картица дата на коришћење.

Члан 130.

Ако се гласа дизањем руке, народни посланици се прво изјашњавају – ко је за предлог, затим – ко је против предлога, и на крају – ко се уздржава од гласања.

Посланичка група може одредити једног свог члана за контролу пребројавања гласова.

Након обављеног гласања, председник Народне скупштине закључује гласање и саопштава резултат гласања.

Одлука се сматра донетом када председник Народне скупштине констатује да је за њу гласала већина прописана Уставом, законом и овим пословником.

Члан 131.

Ако Народна скупштина одлучи да се гласа прозивком, генерални секретар Народне скупштине прозива народне посланике по азбучном реду презимена, а сваки прозвани народни посланик изговара реч „за“, „против“ или „уздржан“. Председник Народне скупштине понавља име и презиме народног посланика који је гласао и његову изјаву, односно утврђује да је одсутан или да не жели да гласа.

Генерални секретар Народне скупштине записује изјаву народног посланика или његову одсутност, уз његово име и презиме на списку.

Одлука се сматра донетом када председник Народне скупштине констатује да је за њу гласала већина прописана Уставом, законом и овим пословником.

Ако Народна скупштина одлучи да се гласа прозивком у поступку избора у коме су предложена два или више кандидата, народни посланици који

приступају гласању изговарају пуно име и презиме кандидата за које гласају.

3. Тајно гласање

Члан 132.

Народна скупштина одлучује тајним гласањем када је то предвиђено законом, овим пословником или посебном одлуком Народне скупштине.

Тајно се гласа употребом гласачких листића.

Штампа се 250 гласачких листића, који су исте величине, облика и боје, а оверени су печатом Народне скупштине.

За свако поновљено гласање, гласачки листићи штампају се у другој боји.

Члан 133.

За штампање и печатење гласачких листића образује се посебна комисија, коју чини по један представник сваке посланичке групе, а док се не образују посланичке групе, комисију чини по један, најмлађи, народни посланик са четири изборне листе које су добиле највећи број посланичких мандата. Председник комисије је најстарији народни посланик из реда чланова комисије.

Комисија саставља записник, који потписују сви чланови комисије.

Рад комисије завршава се предајом гласачких листића и потписаног записника руководиоцу гласања.

Гласачки листић садржи предлог о коме се одлучује и опредељење „за” и „против”. На дну гласачког листића, реч „за” је на левој, а реч „против” на десној страни. Народни посланик гласа тако што заокружује реч „за” или реч „против”.

Члан 134.

Приликом избора и именовања, на гласачким листићима кандидати се наводе редоследом утврђеним на листи кандидата. Испред имена сваког кандидата ставља се редни број.

Гласање се врши заокруживањем редног броја испред имена кандидата за кога народни посланик гласа.

Гласати се може за највише онолико кандидата колико се бира, и то између кандидата чија су имена наведена на гласачком листићу.

Члан 135.

Тајним гласањем руководи председник Народне скупштине, коме у раду помажу потпредседници Народне скупштине и генерални секретар Народне скупштине (у даљем тексту: комисија за гласање).

Члан 136.

Народном посланику се уручује гласачки листић тако што прилази столу председника, пошто је претходно прозван. Председник Народне скупштине уручује народном посланику гласачки листић, а генерални секретар Народне

скупштине означава, код имена и презимена народног посланика у списку, да му је гласачки листић уручен. Председник Народне скупштине, пре почетка гласања, одређује време трајања гласања.

Гласачка кутија мора бити празна и од провидног материјала.

Кад народни посланик попуни гласачки листић, прилази месту где се налази гласачка кутија и убацује у њу гласачки листић, а генерални секретар Народне скупштине, код имена и презимена народног посланика у списку, означава да је народни посланик гласао.

По истеку времена гласања, председник Народне скупштине закључује гласање.

Члан 137.

Пошто је гласање завршено, комисија за гласање утврђује резултат гласања у истој просторији у којој је гласање и обављено.

Пре отварања гласачке кутије, пребројаће се неуручени гласачки листићи и ставити у посебан коверат, који ће бити запечаћен.

Члан 138.

Утврђивање резултата гласања обухвата податке о броју:

- уручених гласачких листића;
- употребљених гласачких листића;
- неупотребљених гласачких листића;
- неважећих гласачких листића;
- важећих гласачких листића;
- гласова „за” и гласова „против”, односно, ако се приликом избора или именовања гласа о више кандидата за исту функцију, гласова које су добили поједини кандидати.

Утврђивање резултата гласања обухвата и констатацију да је предлог изгласан или да није изгласан, односно кад се у избору и именовању гласа о два или више кандидата за исту функцију, који кандидат је изабран, односно именован.

Члан 139.

Неважећим гласачким листићем се сматра непопуњени гласачки листић и гласачки листић из кога се не може са сигурношћу утврдити за који је предлог народни посланик гласао.

Приликом гласања о избору и именовању, неважећим гласачким листићем сматра се гласачки листић на коме је заокружен већи број кандидата од броја који се бира, односно именује.

Члан 140.

О утврђивању резултата гласања саставља се записник, који потписују сви чланови комисије за гласање.

Председник Народне скупштине објављује резултат гласања на седници Народне скупштине.

IX. ПОСТУПЦИ ЗА ДОНОШЕЊЕ АКТА И ДРУГИ ПОСТУПЦИ

Члан 141.

Предлози закона и других аката Народној скупштини подносе се у писаном или електронском облику.

1. Поступак за промену Устава

Члан 142.

Предлог за промену Устава подноси се у писаном облику, с образложењем.

Надлежни одбор утврђује да је предлог из става 1. овог члана поднет од стране Уставом овлашћеног предлагача и у прописаном облику.

Члан 143.

Народна скупштина разматра предлог из члана 142. овог пословника на првој наредној седници, а најраније 30 дана од дана подношења предлога.

Седници Народне скупштине, на којој се разматра предлог из става 1. овог члана, присуствује подносилац предлога за промену Устава.

Након окончања расправе, Народна скупштина одлучује о предлогу за промену Устава.

Предлог за промену Устава не може се мењати.

Члан 144.

Ако Народна скупштина усвоји предлог из члана 142. овог пословника, надлежни одбор утврђује предлог акта о промени Устава, с образложењем, и предлог уставног закона за спровођење промене Устава, већином гласова од укупног броја чланова одбора.

На седницу надлежног одбора позива се подносилац предлога за промену Устава.

Када су подносиоци предлога за промену Устава народни посланици или бирачи, на седницу надлежног одбора позива се њихов представник.

Ако представник из става 3. овог члана није одређен, на седницу надлежног одбора позива се први потписани народни посланик, односно бирач.

Члан 145.

Надлежни одбор подноси предлог акта о промени Устава и предлог уставног закона за спровођење промене Устава председнику Народне скупштине, који предлоге одмах доставља народним посланицима.

Уз предлоге аката из става 1. овог члана, надлежни одбор подноси предлог одлуке о расписивању референдума, у случају када је Народна скупштина према Уставу дужна да акт о промени Устава стави на републички референдум ради потврђивања, односно ако надлежни одбор оцени да је потребно да грађани потврде акт о промени Устава на референдуму.

Члан 146.

На седници Народне скупштине разматрају се предлог акта о промени Устава и предлог уставног закона за спровођење промене Устава.

Након окончања расправе, Народна скупштина посебно одлучује о предлогу акта о промени Устава и о предлогу уставног закона за спровођење промене Устава.

Члан 147.

У случају да је Народна скупштина, према Уставу, дужна да акт о промени Устава стави на републички референдум ради потврђивања, Народна скупштина доноси одлуку о расписивању референдума ради потврђивања тог акта.

У случају да Устав не предвиђа обавезу потврђивања акта о промени Устава на републичком референдуму, Народна скупштина може да донесе одлуку о расписивању референдума ради потврђивања тог акта, на предлог Уставом овлашћеног предлагача за промену Устава, двотрећинском већином гласова од укупног броја народних посланика.

Члан 148.

Након потврђивања акта о промени Устава на републичком референдуму, Народна скупштина доноси одлуку о проглашењу акта о промени Устава и одлуку о проглашењу уставног закона за спровођење промене Устава, наредног дана од дана подношења коначног извештаја надлежног органа о спроведеном референдуму.

Члан 149.

Ако овим пословником није друкчије одређено, у погледу поступка за промену Устава, сходно се примењују одредбе овог пословника о поступку за доношење закона.

2. Поступак за доношење закона

Члан 150.

Право предлагања закона и других општих аката имају сваки народни посланик, Влада, скупштина аутономне покрајине или најмање 30.000 бирача.

Заштитник грађана и Народна банка Србије имају право предлагања закона из своје надлежности.

Члан 151.

Овлашћени предлагач закона подноси предлог закона у облику у коме се закон доноси, с образложењем.

Образложење садржи:

- 1) уставни, односно правни основ за доношење прописа;
- 2) разлоге за доношење прописа, а у оквиру њих посебно: анализу садашњег стања, проблеме које пропис треба да реши, циљеве који се прописом постижу, разматране могућности да се проблем реши и без

доношења прописа и одговор на питање зашто је доношење прописа најбољи начин за решавање проблема;

- 3) објашњење основних правних института и појединачних решења;
- 4) процену финансијских средстава потребних за спровођење прописа, која обухвата и изворе обезбеђења тих средстава;
- 5) општи интерес због којег се предлаже повратно дејство, ако предлог закона садржи одредбе с повратним дејством;
- 6) разлоге за доношење закона по хитном поступку, ако је за доношење закона предложен хитни поступак;
- 7) разлоге због којих се предлаже да пропис ступи на снагу пре осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”;
- 8) преглед одредаба важећег прописа које се мењају, односно допуњују (припрема се тако што се прецртава део текста који се мења, а нови текст уписује великим словима).

Образложење може да садржи и анализу ефеката прописа, која садржи следећа објашњења: на кога ће и како ће највероватније утицати решења у пропису, какве трошкове ће примена прописа створити грађанима и привреди (нарочито малим и средњим предузећима), да ли су позитивне последице доношења прописа такве да оправдавају трошкове које ће он створити, да ли се прописом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција, да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о пропису и које ће се мере током примене прописа предузети да би се остварило оно што се доношењем прописа намерава.

Уз предлог закона, предлагач доставља изјаву да је предлог закона усклађен с прописима Европске уније, или да не постоји обавеза усклађивања, или да закон није могуће ускладити с прописима Европске уније, и табелу о усклађености предлога закона с прописима Европске уније.

Ако је предлагач закона група народних посланика, уз предлог мора бити назначен представник предлагача. Ако то није учињено, сматра се да је представник предлагача први потписани народни посланик.

Члан 152.

Предлог закона који је упућен Народној скупштини председник Народне скупштине, одмах по пријему, доставља народним посланицима, надлежном одбору и Влади, ако она није предлагач.

Предлог закона се доставља и Заштитнику грађана, односно Народној банци Србије, ако уређује материју из њихове надлежности.

Члан 153.

Ако предлог закона није припремљен у складу с овим пословником, председник Народне скупштине затражиће од предлагача да га усклади с одредбама овог пословника, при чему ће прецизно навести у чему се састоји та неусклађеност.

Предлагач закона може, у року од 15 дана, да поднесе предлог закона усклађен с одредбама овог пословника или да, у случају неслагања с мишљењем председника Народне скупштине, затражи, писаним путем, да се Народна скупштина о том питању изјасни. Народна скупштина је дужна да се о том питању изјасни на првој наредној седници, пре преласка на дневни ред, без претреса. Пре одлучивања, предлагач закона има право да образложи свој став, у времену не дужем од пет минута.

Ако предлагач закона не поступи у складу с одредбама става 2. овог члана, предлог закона сматра се повученим.

Члан 154.

Предлог закона, припремљен у складу с одредбама овог пословника, може да се уврсти у дневни ред седнице Народне скупштине у року не краћем од 15 дана од дана његовог подношења.

Члан 155.

Предлог закона, пре разматрања на седници Народне скупштине, разматрају надлежни одбор и Влада, ако није предлагач закона.

Надлежни одбор и Влада, ако није предлагач закона, у свом извештају, односно мишљењу, могу да предложе Народној скупштини да прихвати или не прихвати предлог закона у начелу.

Ако надлежни одбор и Влада предложе прихватање предлога закона у начелу, дужни су да наведу да ли предлог закона прихватају у целини или са изменама, које предлажу у форми амандмана.

Народној скупштини надлежни одбор и Влада достављају извештаје, односно мишљење, по правилу, у року не краћем од пет дана пре дана почетка седнице Народне скупштине на којој се предлог закона разматра.

Ако надлежни одбор не достави извештај, односно Влада мишљење о предлогу закона, предлог закона ће се разматрати и без тог извештаја, односно мишљења.

Члан 156.

О предлогу закона се на седници надлежног одбора најпре води начелни претрес, а затим претрес у појединостима.

Претрес у појединостима обавља се о члановима предлога закона на које су поднети амандмани и о амандманима којима се предлаже увођење нових одредаба, а у претресу могу да учествују: чланови одбора, предлагач закона или његов представник, представник Владе, ако она није предлагач, и подносилац амандмана или сваки народни посланик који присуствује седници надлежног одбора, као и друга позвана лица.

Након завршетка претреса, надлежни одбор подноси Народној скупштини извештај, који садржи мишљење и предлоге одбора, као и издвојено мишљење члана одбора. Одбор одређује известиоца, који има право да образлаже извештај одбора на седници Народне скупштине.

Члан 157.

На седници Народне скупштине најпре се води начелни претрес.

Народна скупштина може да одлучи да обави заједнички начелни претрес о више предлога закона који су на дневном реду исте седнице, а међусобно су условљени или су решења у њима међусобно повезана, с тим што се одлучивање о сваком предлогу обавља посебно.

По завршеном начелном претресу, Народна скупштина прелази на начелни претрес о предлогу закона, односно јединствени претрес о предлогу другог акта из осталих тачака дневног реда, а затим прелази на претрес у појединостима.

Изузетно од става 3. овог члана, претрес предлога закона о буџету Републике Србије води се тако што се по завршеном начелном претресу одмах прелази на претрес у појединостима.

Од завршеног начелног претреса, до отварања претреса предлога закона у појединостима, мора да прође најмање 24 часа.

У времену између завршеног начелног претреса и отварања претреса предлога закона у појединостима, надлежни одбор може да поднесе амандман на предлог закона.

Народна скупштина може да одлучи да се о појединим предлозима закона претрес у појединостима води одмах по завршетку начелног претреса.

Члан 158.

Претрес у појединостима обавља се о члановима на које су поднети амандмани и о амандманима којима се предлаже уношење нових одредаба, при чему укупно време за претрес у појединостима за посланичке групе износи исто колико је износило и укупно време за начелни претрес предлога закона, односно за заједнички начелни претрес више предлога закона за посланичке групе.

Укупно време претреса у појединостима за посланичке групе распоређује се на посланичке групе сразмерно броју народних посланика чланова те посланичке групе.

Председници, односно овлашћени представници посланичких група, за укупни претрес у појединостима имају додатно време од 15 минута за посланичку групу, које се не рачуна у укупно време за претрес у појединостима за посланичке групе.

Сваки подносилац амандмана има право да образложи свој амандман, у трајању до два минута, с тим да укупно трајање претреса у појединостима по овом основу не може бити дуже од десет часова.

Ако је један амандман, заједно, поднело више народних посланика, право да образложи овај амандман у име подносилаца има само један од потписаних народних посланика, и то у трајању до два минута.

Ако више народних посланика из исте посланичке групе поднесе амандмане који су по садржини истоветни, сматраће се да се ради о једном истом амандману који је поднело више народних посланика заједно и примениће се одредба из става 5. овог члана.

Предлагач закона, односно овлашћени представник предлагача закона има право да о сваком амандману говори до два минута, с тим да укупно трајање претреса у појединостима по овом основу не може бити дуже од три часа.

Народни посланици који нису чланови посланичких група, међусобним договором, одређују највише три учесника у претресу у појединостима, који имају право да говоре свако по једном, до пет минута. Ако се не постигне међусобни договор, право да говоре по једном, до пет минута, имају три народна посланика која се прва пријаве за реч.

Ако је на исти члан предлога закона поднето више амандмана у истоветном тексту, о тим амандманима ће се одлучивати као о једном амандману.

Када утврди да нема више пријављених за учешће у претресу, односно по истеку времена утврђеног за претрес, председник Народне скупштине закључује претрес.

Члан 159.

Предлагач закона има право да повуче предлог закона из процедуре све до завршетка претреса предлога закона на седници Народне скупштине.

Народна скупштина, на образложени предлог предлагача закона, може да одлучи да повуче одређену тачку из дневног реда седнице која је у току, све до почетка претреса те тачке на седници Народне скупштине, под условом да седници присуствује већина од укупног броја народних посланика.

Члан 160.

Народна скупштина одлучује о предлогу закона у начелу, о амандманима на предлог закона и о предлогу закона у целини у Дану за гласање.

Ако је предлог закона прихваћен у начелу, Народна скупштина одлучује о амандманима.

Ако на предлог закона нису поднети амандмани, Народна скупштина о том предлогу закона одлучује само у целини.

Када предлог закона садржи одредбе за које се предвиђа повратно дејство, Народна скупштина ће посебно одлучити да ли за то дејство постоји општи интерес.

Ако је предлогом закона предвиђено да закон ступи на снагу раније од осмог дана од дана објављивања, Народна скупштина ће посебно одлучити да ли за то постоје нарочито оправдани разлози.

Након одлучивања о амандманима, Народна скупштина приступа гласању о предлогу закона у целини.

а) Амандман

Члан 161.

Амандман је предлог за измену и допуну предлога закона. Амандман може да поднесе Уставом овлашћени предлагач закона, као и надлежни одбор Народне скупштине, у складу с овим пословником.

Амандман се подноси председнику Народне скупштине, у писаном или електронском облику, почев од дана пријема предлога закона у Народној

скупштини, а најкасније три дана пре дана одређеног за одржавање седнице за коју је предложено разматрање тог предлога закона, осим ако се седница Народне скупштине сазове у року краћем од рока предвиђеног овим пословником, када је рок за подношење амандмана до почетка прве начелне расправе на седници Народне скупштине.

Амандман на предлог закона, који се разматра по хитном поступку, може да се поднесе до почетка начелног претреса тог предлога закона.

Подносилац амандмана не може сам, или заједно са другим народним посланицима, да поднесе више амандмана на исти члан предлога закона.

Члан 162.

Амандман садржи:

- одговарајући члан овог пословника као правни основ за подношење амандмана;
- назив и члан предлога закона на који се амандман подноси;
- решење које се предлаже;
- образложење које садржи објашњење предложеног решења и циљ који се жели постићи усвајањем амандмана и, по потреби, процену утицаја предложеног решења на буџетска средства.

На писање амандмана примењују се Јединствена методолошка правила за израду прописа.

Члан 163.

Амандмане, који су благовремено поднети, председник Народне скупштине упућује предлагачу закона, народним посланицима, надлежном одбору и Влади.

Надлежни одбор ће непотпуне и амандмане с увредљивом садржином одбацити, о чему ће Народној скупштини поднети извештај.

Генерални секретар Народне скупштине ће обавестити подносиоце неблаговремених амандмана о томе да нису поднети у року предвиђеном овим пословником.

Одбачени и неблаговремени амандмани не могу бити предмет расправе и о њима се не гласа.

Члан 164.

Предлагач закона, односно овлашћени представник предлагача закона и надлежни одбор разматрају амандмане који су поднети на предлог закона и предлажу Народној скупштини које амандмане да прихвати, а које да одбије.

Ако није предлагач закона, Влада може да достави Народној скупштини мишљење о поднетим амандманима.

Амандман који је у складу с Уставом и правним системом, а прихвати га предлагач закона и надлежни одбор, постаје саставни део предлога закона и о њему Народна скупштина посебно не одлучује.

Члан 165.

У току гласања у појединостима, амандмане у писаном облику могу да подносе предлагач закона, надлежни одбор, односно Влада, само ако је потреба за амандманом настала услед претходног прихватања неког другог амандмана.

Ако, због усвајања једног или више амандмана, настане потреба да се изврши правно-техничка редакција текста предлога закона, или да се усвојени амандмани ускладе међусобно и са текстом предлога закона, Народна скупштина ће застати с одлучивањем и затражити од Одбора за уставна питања и законодавство да изврши правно-техничку редакцију текста предлога закона, а од надлежног одбора да усагласи усвојене амандмане међусобно и са текстом предлога закона.

У случају из става 2. овог члана, надлежни одбор, односно Одбор за уставна питања и законодавство подноси Народној скупштини извештај о насталој несагласности с амандманом, којим се та несагласност отклања.

Члан 166.

Народна скупштина у Дану за гласање, након усвајања предлога закона у начелу, одлучује о поднетим амандманима по редоследу чланова предлога закона.

Ако је поднето више амандмана на исти члан предлога закона, прво се одлучује о амандману којим се предлаже брисање одредбе тога члана, а затим о амандману којим се предлаже измена целог члана.

Народна скупштина посебно одлучује о сваком амандману, осим о амандману који је постао саставни део предлога закона.

б) Хитни поступак

Члан 167.

Закон се може донети по хитном поступку.

По хитном поступку може да се донесе закон којим се уређују питања и односи настали услед околности које нису могле да се предвиде, а недоношење закона по хитном поступку могло би да проузрокује штетне последице по живот и здравље људи, безбедност земље и рад органа и организација, као и ради испуњења међународних обавеза и усклађивања прописа с прописима Европске уније.

Предлагач закона је дужан да наведе разлоге за доношење закона по хитном поступку.

Члан 168.

Предлог закона за чије се доношење предлаже хитни поступак може да се уврсти у дневни ред седнице Народне скупштине ако је поднет најкасније 24 часа пре одређеног почетка те седнице.

Предлог закона којим се уређују питања из области одбране и безбедности, за чије се доношење предлаже хитни поступак, може се ставити на дневни ред седнице Народне скупштине и ако је поднет на дан одржавања седнице, два часа пре одређеног почетка те седнице, а ако је предлагач Влада,

предлог закона може се ставити на дневни ред и ако је поднет у току седнице Народне скупштине, под условом да седници присуствује већина од укупног броја народних посланика.

У току седнице Народне скупштине, изузетно се може, по хитном поступку, на дневни ред седнице ставити и предлог за избор, именовање и разрешење и престанак функције, предлог за изгласавање неповерења Влади или поједином њеном члану, на образложени предлог овлашћеног предлагача, под условом да седници присуствује већина од укупног броја народних посланика. Председник Народне скупштине заказује Дан за гласање о предлогу за изгласавање неповерења Влади или поједином њеном члану, одмах по завршетку претреса те тачке, не чекајући да се заврши претрес осталих тачака дневног реда.

О сваком предлогу за стављање на дневни ред аката по хитном поступку, Народна скупштина претходно одлучује, без претреса, приликом утврђивања дневног реда, односно у току седнице, одмах по пријему предлога, под условом да седници присуствује већина од укупног броја народних посланика.

Председник Народне скупштине дужан је да предлог закона за чије се разматрање предлаже хитни поступак достави народним посланицима и Влади, ако она није предлагач закона, одмах по пријему.

3. Поступак за потврђивање међународних уговора

Члан 169.

Предлог закона о потврђивању међународног уговора садржи и текст међународног уговора чије се потврђивање предлаже, са преводом на српски језик.

Предлог закона о потврђивању међународног уговора мора бити образложен. Образложење садржи разлоге због којих се предлаже потврђивање међународног уговора, да ли се међународним уговором стварају финансијске обавезе у његовом извршавању, као и процену потребних финансијских средстава за његово извршавање.

На текст међународног уговора не може се поднети амандман.

Члан 170.

На поступак за доношење закона о потврђивању међународног уговора сходно се примењују одредбе овог пословника о поступку за доношење закона, с тим што се о предлогу тог закона води јединствен претрес.

Под јединственим претресом подразумева се истовремено вођење начелног претреса и претреса у појединостима предлога закона.

4. Поступак за доношење буџета Републике Србије и завршног рачуна

Члан 171.

Предлог закона о буџету Републике Србије (у даљем тексту: предлог буџета), с образложењем, Народној скупштини подноси Влада, у законом прописаном року.

Образложење предлога буџета садржи:

- уставни основ за доношење буџета;
- образложење предлога потребних средстава по корисницима буџета (расходи);
- образложење структуре прихода републичког буџета.

Буџет Републике Србије за наредну годину Народна скупштина доноси у року предвиђеном законом којим се уређује буџетски систем.

Члан 172.

Претрес предлога буџета на седници Народне скупштине може да почне најраније 15 дана од дана пријема предлога буџета у Народној скупштини.

Члан 173.

Пре претреса на седници Народне скупштине, предлог буџета могу да разматрају одбори Народне скупштине, у складу са својим делокругом, који своје извештаје достављају надлежном одбору.

Извештај одбора из става 1. овог члана садржи мишљење и предлоге, односно иницијативу за подношење амандмана и име известиоца одбора.

Известилац одбора има право да образлаже извештај на почетку претреса предлога буџета на седници надлежног одбора.

Седници одбора на којој се разматра предлог буџета присуствује надлежни министар.

Члан 174.

Надлежни одбор разматра предлог буџета и извештаје одбора из члана 173. овог пословника и о томе доставља извештај Народној скупштини.

На предлог буџета, поред овлашћених предлагача, амандман може да поднесе надлежни одбор.

Извештај надлежног одбора садржи мишљење и предлоге тог одбора, кратак преглед мишљења и предлога из извештаја других одбора и име известиоца надлежног одбора.

Члан 175.

О предлогу буџета води се претрес на седници Народне скупштине, у начелу и у појединостима.

Гласање о предлогу буџета у начелу, појединостима и у целини обавља се у Дану за гласање.

Председник Народне скупштине може да одреди Дан за гласање о предлогу буџета у току седнице Народне скупштине, не чекајући да се заврши расправа у начелу и појединостима о осталим тачкама дневног реда.

Члан 176.

Измене и допуне буџета Републике Србије у току године врше се према одредбама овог пословника којима је уређен поступак за доношење буџета.

Члан 177.

Надлежни одбор разматра предлог завршног рачуна буџета и извештај Државне ревизорске институције о обављеној ревизији завршног рачуна буџета Републике, завршних рачуна финансијских планова организација обавезног социјалног осигурања и консолидованих финансијских извештаја Републике, о чему подноси извештај Народној скупштини, у складу са законом којим се уређује Државна ревизорска институција.

Члан 178.

На поступак за доношење буџета сходно се примењују одредбе овог пословника о поступку за доношење закона, ако овим пословником није друкчије одређено.

5. Поступак за утврђивање скупштинског буџета

Члан 179.

Генерални секретар припрема предлог скупштинског буџета који подноси надлежном одбору.

Предлог скупштинског буџета подноси се с образложењем.

Образложење садржи:

- правни основ за доношење скупштинског буџета;
- образложење предлога потребних средстава за рад Народне скупштине.

Предлог скупштинског буџета припрема се на основу упутства за припрему буџета, у складу са Меморандумом о буџету и економској и фискалној политици, који Народној скупштини доставља министарство надлежно за послове финансија.

Предлог скупштинског буџета укључује расходе и издатке Народне скупштине у складу са буџетском класификацијом утврђеном законом којим се уређује буџетски систем.

Генерални секретар доноси акт којим се уређује поступак припреме предлога скупштинског буџета.

Члан 180.

Надлежни одбор разматра предлог скупштинског буџета у роковима који обезбеђују утврђивање скупштинског буџета у складу са роковима утврђеним законом којим се уређује буџетски систем.

Када утврди предлог скупштинског буџета, Одбор доставља предлог министарству надлежном за финансије, ради давања мишљења.

Члан 181.

Надлежни одбор разматра образложено мишљење министарства надлежног за финансије на седници којој присуствује министар.

На седници надлежног одбора усаглашавају се ставови министра надлежног за финансије и чланова тог одбора о предлогу скупштинског буџета.

Скупштински буџет је утврђен када се о њему на седници надлежног одбора постигне сагласност.

Ако се на седници надлежног одбора не постигне сагласност, министарство надлежно за финансије укључује, без измена, предлог скупштинског буџета из члана 180. овог пословника у нацрт буџета Републике Србије, а Влада, без измена, у предлог закона о буџету Републике Србије.

Скупштински буџет, односно предлог скупштинског буџета из ст. 3. и 4. овог члана, доставља се министарству надлежном за финансије у року предвиђеном законом којим се уређује буџетски систем, ради укључивања у нацрт, односно предлог буџета Републике Србије.

6. Поступак за доношење плана развоја Републике Србије и просторног плана Републике Србије

а) Поступак за доношење плана развоја Републике Србије

Члан 182.

Предлог плана развоја подноси Влада, с образложењем и потребном документацијом.

Пре претреса на седници Народне скупштине, предлог плана развоја разматрају одбори Народне скупштине и своје извештаје, са образложеним предлозима, достављају Одбору за привреду, регионални развој, приватизацију и економске односе са иностранством.

Надлежни одбор разматра предлог плана развоја и извештаје појединих одбора и о томе доставља извештај Народној скупштини.

б) Поступак за доношење просторног плана Републике Србије

Члан 183.

Предлог просторног плана подноси Влада, са образложењем и потребном документацијом.

Пре претреса на седници Народне скупштине, предлог просторног плана разматрају одбори Народне скупштине и своје извештаје, са образложеним предлозима, достављају Одбору за саобраћај, инфраструктуру и телекомуникације.

Надлежни одбор разматра предлог просторног плана и извештаје појединих одбора и о томе доставља извештај Народној скупштини.

Члан 184.

Предлог плана развоја Републике Србије и предлог просторног плана Републике Србије не могу се доносити по хитном поступку.

Члан 185.

На поступак за доношење плана развоја Републике Србије и просторног плана Републике Србије сходно се примењују одредбе овог пословника о поступку за доношење закона, ако овим пословником није друкчије одређено.

7. Поступак за давање претходне сагласности на статут аутономне покрајине

Члан 186.

Предлог статута аутономне покрајине Народној скупштини подноси скупштина аутономне покрајине.

Скупштина аутономне покрајине, уз предлог статута, подноси Народној скупштини предлог одлуке о давању претходне сагласности на предлог статута аутономне покрајине.

Предлог статута аутономне покрајине и предлог одлуке из става 2. овог члана председник Народне скупштине, одмах по пријему, доставља народним посланицима и надлежном одбору.

Члан 187.

Пре претреса на седници Народне скупштине, предлоге аката из члана 186. овог пословника разматра надлежни одбор и о томе Народној скупштини подноси извештај.

Члан 188.

О предлозима аката из члана 186. овог пословника на седници Народне скупштине води се јединствен претрес.

Члан 189.

На поступак за давање претходне сагласности на статут аутономне покрајине сходно се примењују одредбе овог пословника о поступку за доношење закона, ако овим пословником није друкчије одређено.

8. Поступак за доношење декларације, резолуције, препоруке и стратегије

Члан 190.

Предлог декларације, резолуције, препоруке и стратегије може поднети Уставом овлашћени предлагач закона.

Предлог акта из става 1. овог члана председник Народне скупштине доставља народним посланицима и о њему се води јединствен претрес.

Члан 191.

На поступак за доношење декларације, резолуције, препоруке и стратегије сходно се примењују одредбе овог пословника о поступку за доношење закона, ако овим пословником није друкчије одређено.

9. Поступак за доношење пословника и других општих аката

Члан 192.

Предлог пословника Народне скупштине, односно предлог за измену и допуну Пословника, може да поднесе народни посланик или надлежни одбор.

Предлог одлуке или закључка може поднети овлашћени предлагач, у складу с Уставом, законом и овим пословником.

О предлогу аката из ст. 1. и 2. овог члана води се јединствен претрес.

Члан 193.

На поступак за доношење пословника и других општих аката сходно се примењују одредбе овог пословника о поступку за доношење закона, ако овим пословником није друкчије одређено.

10. Поступак за аутентично тумачење закона

Члан 194.

Предлог за доношење аутентичног тумачења закона може да поднесе Уставом овлашћени предлагач закона.

Ако надлежни одбор оцени да је предлог из става 1. овог члана оправдан, припрема предлог аутентичног тумачења и доставља га подносиоцу предлога и Народној скупштини, која о њему одлучује.

Ако надлежни одбор оцени да предлог из става 1. овог члана није оправдан, о томе обавештава подносиоца предлога и подноси извештај Народној скупштини. У том случају, Народна скупштина одлучује о предлогу из става 1. овог члана.

Ако Народна скупштина прихвати предлог из става 1. овог члана, задужиће надлежни одбор да сачини предлог аутентичног тумачења.

Члан 195.

На поступак за аутентично тумачење сходно се примењују одредбе овог пословника о поступку за доношење закона, ако овим пословником није друкчије одређено.

11. Поступак за доношење јединствених методолошких правила за израду прописа

Члан 196.

Предлог за доношење јединствених методолошких правила за израду прописа, односно предлог за њихову измену и допуну, може да поднесе члан надлежног одбора.

Ако надлежни одбор оцени да је предлог из става 1. овог члана оправдан, приступа његовој изради и о томе обавештава подносиоца предлога.

Ако надлежни одбор оцени да предлог из става 1. овог члана није оправдан, о томе обавештава подносиоца предлога.

12. Поступак за потврђивање и престанак мандата народног посланика

Члан 197.

Поступак за потврђивање мандата народног посланика врши се на првој седници Народне скупштине и у току сазива Народне скупштине, ради попуне упражњеног посланичког места.

а) Поступак за престанак мандата народног посланика

Члан 198.

О разлозима за престанак мандата народном посланику пре истека времена на које је изабран обавештава се председник Народне скупштине.

Народни посланик подноси оставку у писаном облику председнику Народне скупштине, преко писарнице Народне скупштине, који је одмах доставља народним посланицима и надлежном одбору. Народни посланик се позива на седницу надлежног одбора на којој се разматра његова оставка.

Надлежни одбор разматра разлоге за престанак мандата народном посланику пре истека времена на које је изабран и о томе подноси извештај Народној скупштини, с предлогом да Народна скупштина констатује престанак мандата народном посланику.

Председник Народне скупштине обавештава државни орган надлежан за спровођење избора народних посланика о престанку мандата народног посланика.

б) Поступак за потврђивање мандата народног посланика у току сазива Народне скупштине

Члан 199.

У поступку попуне упражњеног посланичког места, надлежни одбор разматра извештај државног органа надлежног за спровођење избора народних посланика о додели мандата новоизабраном народном посланику и уверење о избору за народног посланика, ради утврђивања истоветности података.

Ако надлежни одбор утврди да су подаци из извештаја државног органа надлежног за спровођење избора народних посланика истоветни с подацима из уверења о избору за народног посланика подноси Народној скупштини извештај о томе, са предлогом да се потврди мандат новоизабраном народном посланику.

Народна скупштина констатује потврђивање мандата новоизабраном народном посланику, одмах по пријему извештаја из става 2. овог члана.

13. Поступак за избор и престанак функције

Члан 200.

Предлог за избор судије Уставног суда, предлог кандидата за именовање судије Уставног суда и захтев за престанак дужности судије Уставног суда, председник Народне скупштине доставља народним посланицима.

О предлозима, односно захтеву из става 1. овог члана отвара се претрес на седници Народне скупштине.

Народна скупштина одлучује о избору судије Уставног суда и о избору кандидата за именовање судије Уставног суда, односно о престанку дужности судије Уставног суда, тајним гласањем, ако не одлучи да гласање буде јавно, и о својим одлукама обавештава председника Републике, Врховни касациони суд и Уставни суд.

Члан 201.

Предлог за избор председника Врховног касационог суда, председника судова, чланова Високог савета судства, Републичког јавног тужиоца, јавних

тужилаца, чланова Државног већа тужилаца, као и судија и заменика јавних тужилаца који се бирају први пут, који са образложењем подноси овлашћени предлагач, председник Народне скупштине доставља народним посланицима.

О предлозима из става 1. овог члана отвара се претрес на седници надлежног одбора и на седници Народне скупштине.

У току претреса на седници надлежног одбора и на седници Народне скупштине, народни посланик може оспорити предлог за избор појединих функционера из става 1. овог члана, при чему ово оспоравање мора бити изричито образложено.

О предлогу за избор сваког од оспорених кандидата, Народна скупштина одлучује појединачно, а о предлогу за избор кандидата који нису оспорени, одлучује у целини, јавним гласањем.

Члан 202.

О предлогу овлашћеног предлагача за престанак дужности, односно функције из чл. 200. и 201. овог пословника, одлучује Народна скупштина, у складу са законом.

На поступак за престанак дужности, односно функције, сходно се примењују одредбе овог пословника о њиховом избору.

Члан 203.

Предлог за избор и разрешење гувернера Народне банке Србије, Савета гувернера Народне банке Србије, Заштитника грађана, Повереника за информације од јавног значаја и председника, потпредседника и чланова Савета Државне ревизорске институције и других функционера одређених законом, с образложењем, Народној скупштини подносе овлашћени предлагачи.

Ако законом није одређен овлашћени предлагач за избор функционера из става 1. овог члана, кога бира Народна скупштина, предлог ће поднети надлежни одбор Народне скупштине.

Пре избора функционера из става 1. овог члана, које предлаже надлежни одбор Народне скупштине, организује се разговор са кандидатима пред надлежним одбором Народне скупштине.

14. Поступак контроле над радом Владе

а) Посланичко питање

Члан 204.

Народни посланик има право да постави посланичко питање поједином министру или Влади, из њихове надлежности.

Посланичко питање мора бити јасно формулисано.

Посланичко питање упућује се надлежном министру или Влади.

Посланичко питање поставља се у писаном облику или усмено, с тим да излагање посланика који поставља питања не може да траје дуже од три минута.

Посланичко питање може се поставити и између две седнице Народне скупштине, у писаном облику, преко председника Народне скупштине, који га доставља надлежном министру или Влади.

Председник Народне скупштине упозориће народног посланика ако питање није постављено у складу с одредбама овог пословника, односно ако није упућено надлежном органу.

Члан 205.

Посланичка питања постављају се Влади, у присуству чланова Владе, сваког последњег четвртка у месецу, на седници која је у току, од 16,00 до 19,00 часова, када се прекида рад по дневном реду.

Влада писаним путем обавештава Народну скупштину о томе који чланови Владе не могу да присуствују седници Народне скупштине на којој се Влади постављају посланичка питања, најкасније три дана пре дана одређеног у ставу 1. овог члана.

За време ванредног заседања, на седници Народне скупштине могу се постављати посланичка питања и другог дана у месецу, ако подносилац захтева за ванредно заседање то предвиди у свом захтеву.

Члан 206.

На усмено постављено посланичко питање, Влада, односно министар, усмено одмах одговара. Ако је за давање одговора потребна одређена припрема, они то морају одмах образложити, а одговор народном посланику доставити у писаном облику, у року од осам дана од дана када је питање постављено.

Писани одговор Владе, односно надлежног министра, доставља се народним посланицима.

Изузетно од става 1. овог члана, ако је у припреми одговора на посланичко питање потребно утврдити одређене чињенице чије утврђивање захтева дуге време или сложенију анализу, рок за давање одговора на посланичко питање може се продужити, али највише до 30 дана.

Члан 207.

После датог одговора на посланичко питање, народни посланик који је поставио питање има право да, у трајању од највише три минута, коментарише одговор на своје питање или да постави допунско питање. По добијању одговора на допунско питање, народни посланик има право да се изјасни о одговору, у трајању од највише два минута.

Члан 208.

Ако одговор на посланичко питање садржи податке који представљају тајну, министар, односно Влада, могу предложити да се одговор саслуша без присуства јавности.

б) Посланичка питања у вези с актуелном темом

Члан 209.

Председник Народне скупштине, на предлог посланичке групе, најмање једанпут у току месеца одређује дан када ће поједини министри у Влади одговарати на посланичка питања у вези с неком актуелном темом.

Члан 210.

Предлог посланичке групе упућује се председнику Народне скупштине у писаном облику и мора да садржи прецизно навођење актуелне теме о којој ће се постављати питања, име и презиме надлежног министра, односно функцију другог одговорног лица које треба да одговара на питања.

Ако предлог не садржи све елементе из става 1. овог члана, председник Народне скупштине затражиће од предлагача да уреди предлог, при чему ће навести у чему се састоји неуредност.

Ако предлагач не уреди предлог у року од три дана, неуредан предлог се неће разматрати. У том случају, председник Народне скупштине нема обавезу да позове министра.

Уредан предлог посланичке групе председник Народне скупштине одмах доставља народним посланицима и надлежном министру.

Члан 211.

Посланичка група доставља предлог из члана 210. овог пословника најкасније три дана пре дана одређеног за одговарање министра на посланичка питања.

Ако је поднето више предлога посланичких група, председник Народне скупштине одређује редослед тема, према времену пристизања уредних предлога.

Члан 212.

Одговарање на посланичка питања може трајати најдуже 180 минута, а обавља се без обзира на број присутних народних посланика у сали за седнице. Ако у предвиђеном времену није одговорено на сва посланичка питања, председник Народне скупштине може одредити и други дан када ће министар одговарати на та питања.

Члан 213.

Право да постављају питања надлежном министру имају сви народни посланици, и то: право да први постави питање има представник предлагача, затим пријављени председници, односно овлашћени представници посланичких група, почевши од представника бројчано најмање посланичке групе, па до бројчано највеће посланичке групе и народни посланици према пријавама, а до истека укупног времена за постављање питања и давање одговора. Народни посланици подносе председнику Народне скупштине пријаве за постављање питања у писаном облику, до почетка одговарања министра на постављена питања, а усмено, у току трајања одговарања. Један посланик може да постави највише три питања.

Члан 214.

Време у оквиру кога народни посланик усмено поставља питање износи најдуже три минута.

Надлежни министар се обраћа Народној скупштини најдуже пет минута како би одговорио на питање.

После одговора надлежног министра, народни посланик који је поставио питање може да постави још највише два потпитања, у укупном трајању до два минута.

Надлежни министар даје одговор у укупном трајању до пет минута.

Након тога, право на постављање питања имају и други народни посланици, према редоследу пријава, на начин одређен у ст. 1. и 3. овог члана.

Члан 215.

У данима када министри одговарају на посланичка питања обезбеђује се директан телевизијски пренос.

Члан 216.

У току трајања постављања питања и давања одговора, сходно се примењују одредбе овог пословника, с тим што нису дозвољене реплике и указивања на повреду овог пословника (чл. 103. и 104. Пословника).

в) Неповећење Влади или члану Владе

Члан 217.

Најмање 60 народних посланика може поднети предлог да се гласа о недовећењу Влади или поједином њеном члану.

Предлог се подноси председнику Народне скупштине у писаном облику.

У предлогу мора бити наведен разлог због кога се предлаже гласање о недовећењу.

У предлогу мора бити назначен представник предлагача. Ако то није учињено, сматра се да је представник предлагача први потписани народни посланик.

Председник Народне скупштине овај предлог одмах доставља председнику Владе, односно њеном члану и народним посланицима.

Члан 218.

Народна скупштина разматра предлог за гласање о недовећењу Влади или поједином члану Владе на првој наредној седници, а најраније пет дана од дана подношења предлога.

На почетку седнице, представник предлагача има право да образложи предлог из става 1. овог члана, а председник Владе, односно њен члан, има право да да одговор.

На расправу о питању недовећења Влади или поједином њеном члану примењују се одредбе овог пословника које се односе на трајање начелне расправе приликом разматрања предлога закона.

Одмах по завршетку расправе о неповерењу Влади, или поједином њеном члану, приступа се гласању о предлогу.

Ако Влади или члану Владе не буде изгласано неповерење, потписници предлога не могу поднети нови предлог за гласање о неповерењу пре истека рока од 180 дана од дана гласања о неповерењу.

Члан 219.

Кад Народна скупштина изгласа неповерење Влади, председник Народне скупштине о томе одмах обавештава председника Републике.

Кад Народна скупштина изгласа неповерење члану Владе, председник Народне скупштине о томе одмах обавештава председника Владе.

г) Интерпелација у вези с радом Владе

Члан 220.

Најмање 50 народних посланика може да поднесе интерпелацију у вези с радом Владе или појединог члана Владе.

Члан 221.

Интерпелација се подноси председнику Народне скупштине у писаном облику.

Интерпелација мора да садржи јасно и сажето формулисано питање које треба да се размотри, образложење на највише две стране, име овлашћеног представника подносиоца интерпелације, као и потписе свих народних посланика који су је поднели.

Члан 222.

Текст интерпелације мора да буде усклађен с одредбама овог пословника.

Председник Народне скупштине интерпелацију одмах доставља надлежном одбору ради утврђивања усклађености интерпелације са одредбама овог пословника.

Ако текст интерпелације није поднет у складу с одредбама овог пословника, или садржи увредљиве или друге изразе недостојне Народне скупштине и народних посланика, надлежни одбор затражиће од подносиоца интерпелације да је усклади са одредбама овог пословника, у року од 15 дана.

Ако подносилац интерпелације у року из става 3. овог члана не усклади текст интерпелације с датим примедбама, сматраће се да је интерпелација повучена.

По добијеном извештају надлежног одбора, председник Народне скупштине интерпелацију доставља народним посланицима и председнику Владе.

Члан 223.

Влада или члан Владе доставља председнику Народне скупштине свој одговор на интерпелацију најкасније у року од 30 дана од дана пријема интерпелације.

Председник Народне скупштине одговор Владе или члана Владе на интерпелацију одмах доставља народним посланицима.

Члан 224.

Одговор на интерпелацију Владе или члана Владе ставља се на дневни ред прве наредне седнице Народне скупштине, која се мора одржати најкасније 15 дана од дана достављања одговора Владе или члана Владе поводом интерпелације.

Председник Народне скупштине може да предложи да се одговор на интерпелацију стави на дневни ред седнице Народне скупштине која је у току, као последња тачка, о чему Народна скупштина одлучује без претреса.

Народна скупштина може да одлучи да се одговор на интерпелацију разматра на посебној седници Народне скупштине.

Члан 225.

Представник подносиоца интерпелације има право да на седници Народне скупштине образложи интерпелацију.

Председник Владе, односно члан Владе на кога се интерпелација односи, може на седници Народне скупштине да образложи одговор на интерпелацију.

На рад седнице Народне скупштине, на којој се разматра одговор на интерпелацију, сходно се примењују одредбе овог пословника које се односе на претрес предлога закона.

Члан 226.

Ако Народна скупштина гласањем прихвати одговор на интерпелацију, наставља да ради по усвојеном дневном реду.

Ако Народна скупштина гласањем не прихвати одговор на интерпелацију, приступиће се гласању о неповерењу Влади или члану Владе, ако претходно, по неприхватању одговора на интерпелацију, председник Владе, односно члан Владе не поднесе оставку.

Члан 227.

Претрес поводом одговора на интерпелацију мора да се заврши на седници на којој је започет.

Поднета интерпелација може да се повуче до гласања о одговору на интерпелацију.

О питању које је било предмет интерпелације не може се поново расправљати пре истека рока од 90 дана од дана гласања.

д) Извештавање Народне скупштине о раду Владе

Члан 228.

Влада извештава Народну скупштину о свом раду, а нарочито о вођењу политике, о извршавању закона и других општих аката, о остваривању плана развоја и просторног плана и о извршавању буџета Републике.

Влада подноси извештај Народној скупштини кад то Народна скупштина затражи, или по сопственој иницијативи, а најмање једанпут годишње.

Народна скупштина може, на предлог појединог одбора, без претреса, закључити да од Владе затражи извештај о раду Владе, односно извештај којим ће Влада обавестити Народну скупштину о питањима вођења политике, извршавања закона и других општих аката у одређеној области.

Извештај Владе председник Народне скупштине, одмах по пријему, доставља народним посланицима, ради упознавања.

Народна скупштина може да одлучи, на предлог одбора који је размотрио извештај Владе, да се разматрање извештаја обави и на седници Народне скупштине.

ђ) Информисање одбора о раду министарства

Члан 229.

Министар информише надлежни одбор Народне скупштине о раду министарства једном у три месеца.

На седници одбора, питања министру о поднетој информацији могу да постављају чланови надлежног одбора и овлашћени представник посланичке групе која нема члана у том одбору.

Овлашћени представник посланичке групе из става 2. овог члана може да постави питање министру тек пошто буду исцрпена питања чланова надлежног одбора.

О закључцима одбора поводом поднете информације, одбор подноси извештај Народној скупштини.

15. Поступак контроле над радом служби безбедности

Члан 230.

Народна скупштина обавља надзор над радом служби безбедности непосредно и преко надлежног одбора.

Народна скупштина врши надзор из става 1. овог члана разматрањем годишњег извештаја надлежног одбора о извршеном надзору над радом служби безбедности.

Члан 231.

Извештај о извршеном надзору над радом служби безбедности за претходну годину, са закључцима и евентуалним предлогом мера, надлежни одбор подноси Народној скупштини до краја марта текуће године.

Члан 232.

Седнице надлежног одбора могу бити затворене за јавност.

Одлуку о обавештавању јавности с ове седнице доноси надлежни одбор.

Члан 233.

Седници надлежног одбора која је затворена за јавност, могу присуствовати чланови одбора, односно њихови заменици, који су потписали изјаву о

обавези чувања тајне после избора за члана Одбора, односно заменика члана Одбора.

Седници надлежног одбора могу присуствовати секретар одбора и запослени у Служби Народне скупштине које одреди генерални секретар Народне скупштине, који су потписали изјаву о обавези чувања тајне.

Образац изјаве о обавези чувања тајне прописује генерални секретар Народне скупштине.

16. Поступак за разрешење председника Републике

Члан 234.

Најмање трећина народних посланика може председнику Народне скупштине поднети предлог да се на дневни ред седнице Народне скупштине стави питање покретања поступка за разрешење председника Републике, уз писано образложење због чега сматрају да је председник Републике повредио Устав.

Председник Народне скупштине овај предлог доставља народним посланицима и председнику Републике.

О предлогу из става 1. овог члана одлучује се на седници Народне скупштине, најраније 15, а најкасније 60 дана од дана његовог подношења.

На седницу Народне скупштине на којој се разматра предлог из става 1. овог члана позива се и председник Републике, који има право учешћа у претресу.

Надлежни одбор разматра разлоге за покретање поступка за разрешење председника Републике, наведене у образложењу предлога из става 1. овог члана и о томе подноси извештај Народној скупштини.

Народна скупштина, после претреса, одлучује о предлогу из става 1. овог члана, већином гласова свих народних посланика.

Одлуку Народне скупштине којом се усваја предлог из става 1. овог члана, председник Народне скупштине, заједно са предлогом за покретање поступка за разрешење председника Републике, одмах доставља Уставном суду.

Члан 235.

Када председник Народне скупштине прими одлуку Уставног суда да је председник Републике повредио Устав, одмах је доставља народним посланицима и сазива седницу Народне скупштине, ради одлучивања о разрешењу председника Републике, најкасније у року од 15 дана од дана пријема одлуке.

Пре приступања гласању о разрешењу председника Републике, Народна скупштина одлучује да ли ће се гласати тајно или јавно. Ако Народна скупштина одлучи да се гласа јавно, гласа се прозивком.

О разрешењу председника Републике, Народна скупштина одлучује без претреса.

Председник Републике је разрешен ако је за разрешење гласало најмање две трећине народних посланика.

Члан 236.

Када председник Народне скупштине прими одлуку Уставног суда да председник Републике није повредио Устав, одмах је доставља народним посланицима и председнику Републике.

17. Поступак за вршење надзора над радом државних органа, организација и тела

Члан 237.

Председник Народне скупштине доставља извештаје које су државни органи, организације и тела, у складу са законом, поднели Народној скупштини, народним посланицима и надлежном одбору.

Надлежни одбор разматра извештај из става 1. овог члана у року од 30 дана од дана подношења Народној скупштини.

На седницу надлежног одбора позива се представник државног органа, организације, односно тела чији се извештај разматра.

Након разматрања извештаја из става 1, надлежни одбор подноси извештај Народној скупштини, с предлогом закључка, односно препоруке.

У предлогу акта из става 4. овог члана, ако законом није друкчије уређено, надлежни одбор може да предложи Народној скупштини да:

- прихвати извештај државног органа, организације, односно тела, када сматра да је извештај у формалном и суштинском смислу целовит и да је државни орган, организација, односно тело поступао у складу са законом,
- обавезе Владу и друге државне органе на предузимање одговарајућих мера и активности из њихове надлежности,
- затражи допуну извештаја државног органа, организације, односно тела,
- предузме одговарајуће друге мере у складу са законом.

Члан 238.

Извештај који, у складу са законом, Народној скупштини подноси независни државни орган који штити права грађана и контролише рад органа државне управе, органа надлежног за правну заштиту имовинских права и интереса Републике Србије, као и других органа и организација, предузећа и установа којима су поверена јавна овлашћења; обезбеђује право на доступност информација од јавног значаја и заштиту података о личности; штити равноправност грађана; обавља ревизију јавних средстава, као и државни орган за борбу против корупције, разматра надлежни одбор.

Након разматрања извештаја из става 1. овог члана, надлежни одбор подноси извештај Народној скупштини, с предлогом закључка, односно препоруке са мерама за унапређење стања у тим областима.

У раду на седници надлежног одбора и седници Народне скупштине, учествује представник независног државног органа чији се извештај разматра.

Народна скупштина разматра извештај независног државног органа и извештај надлежног одбора, с предлогом закључка, односно препоруке.

Народна скупштина, по закључењу расправе, одлучује о предлогу закључка, односно препоруке са мерама за унапређење стања у тим областима, већином гласова народних посланика на седници на којој је присутна већина народних посланика.

Члан 239.

Народна скупштина разматра извештаје из члана 237. ст. 1. и 4. овог пословника и предлог закључка, односно препоруке надлежног одбора, на првој наредној седници.

На седницу Народне скупштине позива се представник државног органа, организације, односно тела чији се извештај разматра.

Народна скупштина, по закључењу расправе, доноси закључак, односно препоруку, већином гласова народних посланика на седници на којој је присутна већина народних посланика.

Члан 240.

Када државни орган, организација, односно тело не поднесе извештај Народној скупштини у року предвиђеном законом, односно на захтев надлежног одбора, надлежни одбор о томе обавештава Народну скупштину, ради предузимања мера из њене надлежности, у циљу утврђивања одговорности функционера тог државног органа, организације или тела.

Надлежни одбор може да утврди да функционер државног органа, организације, односно тела кога бира Народна скупштина не врши функцију у складу са законом и о томе обавештава Народну скупштину, у циљу предузимања мера утврђених законом.

Члан 241.

За извршавање послова из свог делокруга, надлежни одбор може од државног органа, организације, односно тела чији рад надзире Народна скупштина, тражити информације и податке из њихове надлежности.

18. Поступак давања одговора по захтеву Уставног суда

Члан 242.

Предлог овлашћеног предлагача и решење о покретању поступка за оцену уставности закона, односно уставности и законитости другог општег акта који је донела Народна скупштина, председник Народне скупштине доставља надлежном одбору.

Предлог овлашћеног предлагача и решење о покретању поступка за оцену уставности закона, односно уставности и законитости другог општег акта који је донела Народна скупштина, председник Народне скупштине може да достави Влади ради давања мишљења.

Надлежни одбор разматра предлог овлашћеног предлагача и решење о покретању поступка за оцену уставности закона, односно уставности и законитости другог општег акта.

Ако надлежни одбор сматра да предлог овлашћеног предлагача не треба прихватити, због тога што је, по мишљењу одбора, акт чија се уставност, односно законитост оспорава, у складу с Уставом, односно законом,

обавестиће Уставни суд о свом ставу и о разлозима за неприхватање предлога.

Ако надлежни одбор утврди да има основа за преиспитивање решења у закону чија се уставност оспорава, предложиће Народној скупштини да размотри предлог за оцену уставности тог закона, са предлогом закључка да Влада или надлежно министарство припреми предлог за измену или допуну тог закона.

Народна скупштина може да затражи од Уставног суда да застане са поступком, до одређеног рока, ради измене или допуне оспореног закона.

19. Поступак одлучивања о рату и миру и о проглашењу ратног и ванредног стања

Члан 243.

Одредбе овог пословника примењују се у раду Народне скупштине у случају ратног или ванредног стања, ако овим пословником и другим општим актима Народне скупштине није друкчије одређено.

Члан 244.

Председник Народне скупштине, у случају ратног или ванредног стања:

- одређује време и место одржавања седнице Народне скупштине,
- одлучује о начину и роковима достављања материјала за ту седницу,
- може, по потреби, да одреди посебан начин вођења, издавања и чувања стенографских бележака и записника са седнице Народне скупштине и њених одбора,
- може да одреди да се предлози закона и други општи акти и други материјали не стављају на располагање средствима јавног информисања, док Народна скупштина друкчије не одлучи,
- обавештава председника Републике и председника Владе да Народна скупштина није у могућности да се састане,
- одлучује о начину рада и извршавања задатака Службе Народне скупштине.

Члан 245.

Народни посланик је дужан да, у случајевима ратног или ванредног стања, извештава генералног секретара Народне скупштине о свакој промени пребивалишта или боравишта.

Х. ИЗВОРНИЦИ И ОБЈАВЉИВАЊЕ АКТА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Члан 246.

Изворником закона, односно другог општег акта или аутентичног тумачења закона сматра се текст закона, односно другог општег акта или аутентичног тумачења закона, усвојен на седници Народне скупштине.

На изворник закона, односно другог општег акта Народне скупштине и на изворник аутентичног тумачења закона ставља се печат Народне скупштине.

Изворник закона, односно другог општег акта Народне скупштине и аутентичног тумачења закона чува се у Народној скупштини.

О изради изворника, стављању печата, чувању и евиденцији изворника стара се генерални секретар Народне скупштине, у складу са законом.

Члан 247.

Закони и други акти Народне скупштине и Јединствена методолошка правила за израду прописа надлежног одбора Народне скупштине објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Одлуке Одбора за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије”, ако то Одбор одлучи.

Члан 248.

О објављивању закона и других аката Народне скупштине, као и аката радних тела Народне скупштине стара се генерални секретар Народне скупштине.

Генерални секретар Народне скупштине, у сарадњи са предлагачем закона и других аката, а пре њиховог објављивања, извршиће исправке очигледних словних и правописних грешака, као и грешака у писању бројева и имена.

Генерални секретар Народне скупштине, на основу изворног текста закона, другог акта Народне скупштине, односно акта радног тела Народне скупштине даје исправку грешака у објављеном тексту тих аката.

XI. ВАНРЕДНО ЗАСЕДАЊЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Члан 249.

Председник Народне скупштине доставља захтев за ванредно заседање народним посланицима и Влади и одређује време када ће се Народна скупштина састати.

Члан 250.

На ванредном заседању, Народна скупштина ради по унапред утврђеном дневном реду, који је доставио подносилац захтева за одржавање ванредног заседања.

Редослед разматрања тачака дневног реда не може да се мења без сагласности представника предлагача на чији је захтев ванредно заседање заказано.

Члан 251.

На ванредно заседање примењују се одредбе овог пословника о редовном заседању, ако одредбама овог поглавља није друкчије одређено.

XII. ИМУНИТЕТ

Члан 252.

Народни посланик, у складу с Уставом и законом, ужива имунитет од дана потврђивања до дана престанка мандата.

Захтев за одобрење одређивања притвора за народног посланика и захтев за одобрење покретања кривичног поступка или другог поступка у коме се може изрећи казна затвора, надлежни орган подноси председнику Народне скупштине, који га упућује Одбору за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања.

Одбор је дужан да свој извештај, са предлогом одлуке, поднесе Народној скупштини.

О одржавању седнице Одбора за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања на којој се разматра питање његовог имунитета, народни посланик се посебно обавештава.

Члан 253.

Народна скупштина, на предлог надлежног одбора може успоставити имунитетно право народном посланику који се није позвао на имунитет, ако је то потребно ради вршења посланичке функције.

Члан 254.

Ако се народни посланик позвао на имунитет, не може да буде притворен, нити против њега може да се води кривични или други поступак у коме се може изрећи казна затвора, без одобрења Народне скупштине.

Одобрење за одређивање притвора, односно вођење кривичног или другог поступка у коме се може изрећи казна затвора односи се само на дело поводом којег је захтев поднет.

XIII. ЈАВНОСТ РАДА

Члан 255.

Седнице Народне скупштине и њених радних тела су јавне.

Седница Народне скупштине може бити затворена за јавност у случајевима одређеним законом, ако то предложи Влада, одбор или најмање 20 народних посланика. Предлог мора бити образложен. О том предлогу Народна скупштина одлучује без претреса.

Седница радног тела може да буде затворена за јавност, на образложен предлог најмање трећине од укупног броја чланова тог радног тела. О том предлогу радно тело одлучује без претреса.

До доношења одлуке Народне скупштине, односно радног тела, о искључењу јавности са седнице, председник Народне скупштине, односно председник радног тела дужан је да поступа као да је предлог за затварање седнице за јавност усвојен.

Члан 256.

О давању информације са седнице Народне скупштине или радног тела затворене за јавност одлучује Народна скупштина, односно радно тело.

Ако Народна скупштина, односно радно тело, одлучи да да информацију са седнице затворене за јавност, председник Народне скупштине, односно председник радног тела, даје саопштење за јавност.

Члан 257.

Представници средстава јавног информисања имају слободан приступ седницама Народне скупштине и њених радних тела, ради обавештавања јавности о њиховом раду, у складу с прописима о унутрашњем реду у Народној скупштини.

Представницима средстава јавног информисања обезбеђују се услови неопходни за праћење рада на седницама Народне скупштине и њених одбора, у складу с актом надлежног одбора.

Члан 258.

Новинари акредитовани за праћење рада Народне скупштине могу да користе стенографске белешке Народне скупштине, а кад их цитирају, морају да назначе да ли су излагања ауторизована.

Новинарима акредитованим за праћење рада Народне скупштине стављају се на располагање предлози закона и других општих аката, као и информативни и документациони материјал о питањима из рада Народне скупштине и њених радних тела.

Акредитација представника средстава јавног информисања у Народној скупштини уређује се у складу са актом надлежног одбора.

Члан 259.

Посматрачима домаћих и међународних удружења и организација и заинтересованих грађана обезбеђују се посебна места ради праћења рада седнице Народне скупштине и њених радних тела.

Јавност рада остварује се и кроз групне посете Народној скупштини.

Остваривање јавности рада из ст. 1. и 2. овог члана уређује се актом надлежног одбора.

Члан 260.

По правилу, на интернет страници Народне скупштине објављују се:

- предлог дневног реда и усвојени дневни ред седнице Народне скупштине и њених радних тела,
- усвојени записник са седнице Народне скупштине и њених радних тела,
- предлози закона и других аката поднетих Народној скупштини,
- закони и други акти Народне скупштине,
- амандмани на предлоге закона и других аката,
- извод гласања на седници Народне скупштине,
- време одржавања и дневни ред састанка Колегијума,
- информатор о раду Народне скупштине,
- дневне информације о раду Народне скупштине и њених радних тела,
- извештај о раду одбора,
- друге информације и документи настали у раду или у вези с радом Народне скупштине који су од значаја за информисање јавности.

Члан 261.

Службено саопштење за јавност припрема надлежна служба Народне скупштине, а одобрава председник Народне скупштине или лице које он овласти.

Конференцију за новинаре у Народној скупштини може да одржи народни посланик, а друго лице, само по одобрењу председника Народне скупштине.

XIV. ОДНОС НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ И ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ

1. Полагање заклетве председника Републике

Члан 262.

Председник Републике полаже заклетву пред Народном скупштином, читањем наглас Уставом утврђеног текста заклетве. После положене заклетве, председник Републике потписује текст заклетве.

2. Предлагање кандидата за одређене функције

Члан 263.

Предлог кандидата за председника Владе, председник Републике доставља председнику Народне скупштине у писаном облику, са образложењем. Уз предлог се доставља и сагласност кандидата за председника Владе да прихвата кандидатуру, у писаном облику.

Члан 264.

Листу кандидата за избор судија Уставног суда, председник Републике доставља председнику Народне скупштине у писаном облику, са образложењем. Уз листу се доставља и изјава кандидата за судије Уставног суда о прихватању кандидатуре, у писаном облику.

На листи из става 1. овог члана, најмање два од предложених кандидата морају бити са територије аутономних покрајина.

3. Проглашење закона и поновно одлучивање о закону

Члан 265.

Председник Народне скупштине одмах, а најкасније у року од два дана од дана изгласавања закона, доставља закон председнику Републике, ради проглашења.

Ако председник Републике, у Уставом утврђеном року, закон, уз писмено образложење, врати Народној скупштини на поновно одлучивање, председник Народне скупштине одмах га доставља народним посланицима и о томе се одлучује на првој наредној седници Народне скупштине.

Ако Народна скупштина одлучи да поново гласа о закону из става 2. овог члана, закон се изгласава већином од укупног броја народних посланика.

Председник Народне скупштине поново изгласани закон у Народној скупштини одмах доставља председнику Републике, ради проглашења.

Члан 266.

Ако председник Републике, у Уставом утврђеном року, не донесе указ о проглашењу закона, нити захтева да Народна скупштина поново гласа о закону који је донела, закон проглашава председник Народне скупштине.

4. Оставка председника Републике

Члан 267.

Кад председник Републике поднесе оставку и о томе обавести председника Народне скупштине, председник Народне скупштине ово обавештење одмах доставља народним посланицима и обавештава их да, у складу са Уставом, замењује председника Републике до избора новог председника Републике. Истовремено, председник Народне скупштине расписује изборе за председника Републике.

XV. ОДНОС НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ И ВЛАДЕ

1. Избор Владе

Члан 268.

Предлог кандидата за председника Владе, председник Народне скупштине, одмах по пријему, доставља народним посланицима.

Члан 269.

Кад кандидат за председника Владе износи свој програм и предлаже састав Владе на седници Народне скупштине, о кандидату за председника Владе, изнетом програму и кандидатима за чланове Владе отвара се претрес.

Члан 270.

Одмах по завршетку претреса, председник Народне скупштине заказује Дан за гласање о програму Владе и избору председника и чланова Владе.

О предлогу из става 1. овог члана Народна скупштина одлучује у целини, тајним гласањем, осим ако не одлучи да се гласа јавно. Ако Народна скупштина одлучи да се гласа јавно, гласа се прозивком.

Влада је изабрана ако је за њен избор гласала већина од укупног броја народних посланика.

Члан 271.

После избора Владе, председник и чланови Владе полажу заклетву пред Народном скупштином, читањем наглас законом утврђеног текста заклетве. После положене заклетве, председник и чланови Владе потписују текст заклетве и предају га председнику Народне скупштине.

2. Представљање Владе у Народној скупштини

Члан 272.

Право и дужност представљања Владе у Народној скупштини, приликом разматрања свих питања из њене надлежности, има председник Владе.

Влада одређује чланове Владе који је представљају по поједином питању које је на дневном реду седнице Народне скупштине, односно на седници њеног одбора.

Представници Владе на седницама Народне скупштине и њених одбора могу бити само чланови Владе и директор Републичког секретаријата за законодавство кад је на дневном реду седнице Народне скупштине предлог закона који је за Владу припремио Републички секретаријат за законодавство.

Представници Владе учествују у раду Народне скупштине, у складу с овлашћењима утврђеним законом.

Члан 273.

Ради давања стручних и других објашњења на седници одбора Народне скупштине, Влада може одредити своје поверенике.

Члан 274.

Уз предлог закона или другог општег акта, или уз други материјал који подноси Народној скупштини, Влада обавештава Народну скупштину о својим представницима и повереницима за седнице Народне скупштине и њених одбора.

Члан 275.

Ради остваривања права и дужности Владе у Народној скупштини, Народна скупштина и њени одбори обавештавају Владу и надлежна министарства о својим седницама и о питањима која се разматрају на тим седницама.

3. Поверење Влади

Члан 276.

Влада може да затражи од Народне скупштине гласање о свом поверењу, у писаном облику, и има право да тај захтев образложи.

Захтев из става 1. овог члана, у име Владе, подноси председник Владе.

У поступку одлучивања о поверењу Влади покренутом од стране Владе, сходно се примењују одредбе овог пословника које се односе на поступак одлучивања о неповерењу Влади или поједином њеном члану.

Члан 277.

Кад Народна скупштина не изгласа поверење Влади, председник Народне скупштине о томе одмах обавештава председника Републике.

4. Оставка председника Владе, члана Владе и разрешење члана Владе

Члан 278.

Председник Владе подноси оставку, у писаном облику, председнику Народне скупштине и има право да је образложи.

О оставци председника Владе председник Народне скупштине одмах обавештава председника Републике и народне посланике.

Народна скупштина, на првој наредној седници, констатује, без претреса, да је председник Владе поднео оставку и о томе се не одлучује.

Даном констатације оставке председника Владе на седници Народне скупштине, престаје мандат Влади.

Члан 279.

Оставку коју је поднео члан Владе, председник Владе доставља председнику Народне скупштине.

О оставци члана Владе председник Народне скупштине обавештава народне посланике.

Народна скупштина, на првој наредној седници, констатује, без претреса, да је члан Владе поднео оставку и о томе се не одлучује.

Даном констатације оставке члана Владе на седници Народне скупштине, члану Владе престаје мандат.

Члан 280.

Предлог за разрешење појединог члана Владе, председник Владе подноси председнику Народне скупштине у писаном облику и има право да га образложи.

Народна скупштина разматра и гласа о предлогу за разрешење члана Владе на првој наредној седници.

Члану Владе, који је разрешен, мандат престаје даном доношења одлуке о разрешењу.

О одлуци из става 3. овог члана председник Народне скупштине обавештава председника Владе.

Члан 281.

Предлог за гласање о поверењу Влади и предлог за разрешење члана Владе могу се повући све до одлучивања о предлогу за гласање о поверењу Влади и предлогу за разрешење члана Владе.

Сваки од народних посланика који су потписали предлог за гласање о неповерењу Влади или поједином њеном члану има право да повуче свој предлог све до одлучивања о том предлогу. Ако број народних посланика који су предложили да се гласа о неповерењу Влади, односно поједином њеном члану, постане мањи од 60, тај предлог се сматра повученим.

XVI. ОДНОС НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ И УСТАВНОГ СУДА

Члан 282.

Народна скупштина разматра обавештења Уставног суда о стању и проблемима остваривања уставности и законитости, мишљења и указивања Уставног суда на потребу доношења и измена закона и предузимања других мера ради заштите уставности и законитости. Народна скупштина може окончати ово разматрање преласком на дневни ред или доношењем одговарајућег закључка.

Народна скупштина може да обавести Уставни суд о својим закључцима донетим поводом разматрања обавештења, мишљења и указивања Уставног суда.

XVII. ПРАВА И ДУЖНОСТИ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА

Члан 283.

Народни посланик је дужан да учествује у раду Народне скупштине.

Народном посланику не може да се ускрати улазак и боравак у згради Народне скупштине.

Члан 284.

Народни посланик је дужан да своје одсуство са седнице пријави председнику Народне скупштине, који о томе обавештава Народну скупштину.

Члан 285.

Народни посланик остварује право на плату, у складу са законом, као и накнаду трошкова за обављање посланичке функције, у складу са одлуком надлежног одбора.

Народни посланик с инвалидитетом остварује посебна права, у складу са законом и одлуком надлежног одбора.

Члан 286.

Народни посланик има право да буде благовремено обавештен о свим питањима потребним за вршење функције народног посланика, редовним достављањем службених публикација Народне скупштине и информативног и документационог материјала о питањима која су на дневном реду седнице Народне скупштине и о другим питањима из надлежности Народне скупштине.

Члан 287.

Народни посланик има право да тражи обавештења и објашњења од председника Народне скупштине, председника одбора Народне скупштине, министара и функционера у другим републичким органима и организацијама, о питањима из оквира права и дужности ових функционера, из надлежности органа на чијем се челу налазе, а која су му потребна за остваривање функције народног посланика, осим на седници Народне скупштине.

Изузетно, председник, односно овлашћени представник посланичке групе, право из става 1. овог члана може остварити и на седници Народне скупштине, усмено, у једном обраћању, у трајању до пет минута, уторком и четвртком, и то одмах након отварања седнице и утврђивања броја народних посланика који присуствују седници, а пре преласка на даљу расправу.

Председник Народне скупштине даје реч пријављеним председницима, односно овлашћеним представницима посланичких група, почевши од представника бројчано најмање посланичке групе, па до бројчано највеће посланичке групе.

Лица из става 1. овог члана дужна су да тражено обавештење, односно објашњење, у писаном облику доставе народном посланику, у року од 15 дана.

Члан 288.

Народном посланику се, за рад у Народној скупштини, омогућује коришћење библиотеке и документације.

Народни посланик има право да користи просторије које су му стављене на располагање за рад и за састанке са грађанима, у складу с актом о унутрашњем реду у Народној скупштини.

XVIII. РАСПУШТАЊЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Члан 289.

Народну скупштину распушта председник Републике, у случајевима одређеним Уставом, и о томе одмах обавештава председника Народне скупштине.

Народна скупштина не може да буде распуштена за време ратног или ванредног стања.

Народна скупштина која је распуштена врши само текуће или неодложне послове, у складу са законом. У случају проглашења ратног или ванредног стања, поново се успоставља пуна надлежност Народне скупштине, која траје до окончања ратног, односно ванредног стања.

XIX. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

1. Сарадња Народне скупштине с представничким телима и институцијама других држава

Члан 290.

Надлежни одбор одлучује о иницијативама за посете и утврђује састав делегација за вођење разговора с представницима представничких тела и институција других држава.

Ако Надлежни одбор није у могућности да донесе одлуку из става 1. овог члана, одлуку доноси председник Народне скупштине.

Делегација, у року од 15 дана од дана завршетка посете, подноси извештај о посети надлежном одбору.

Надлежни одбор на крају сваке године подноси Народној скупштини извештај о оствареној сарадњи у протеклој години.

2. Учешће представника Народне скупштине у раду појединих међународних организација и мисија

Члан 291.

Народни посланици могу, у својству чланова делегације Народне скупштине, а у вези с појединим спољнополитичким мисијама ширег значаја, учествовати на редовним и специјалним заседањима Организације уједињених нација и њених специјализованих организација, на међународним конференцијама и на другим заседањима међународних организација и институција.

Потребу учешћа и састав делегације утврђује надлежни одбор.

Ако надлежни одбор није у могућности да одлучи о питањима из става 2. овог члана, о тим питањима одлуку доноси председник Народне скупштине.

3. Посланичке групе пријатељства

Члан 292.

У Народној скупштини се могу образовати посланичке групе пријатељства за унапређење односа и сарадње наше државе са другим државама, на принципу добровољности.

Приликом оснивања посланичке групе пријатељства, полази се од узајамно изражених интереса за остваривање и развој сарадње између парламената.

Пријаву за чланство у посланичкој групи пријатељства, народни посланик подноси председнику Народне скупштине.

Евиденцију чланства у посланичким групама пријатељства води надлежни одбор.

XX. СЛУЖБА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Члан 293.

Службом Народне скупштине руководи и за њен рад је одговоран генерални секретар Народне скупштине.

Служба Народне скупштине обавља стручне и друге послове за потребе Народне скупштине, радних тела Народне скупштине, народних посланика, председника и потпредседника Народне скупштине и посланичких група у Народној скупштини, и то:

- учествује у припремању и организовању седница Народне скупштине и њених радних тела и израђује извештаје, записнике и стенографске белешке са тих седница;
- израђује текстове усвојених закона и других општих аката, ради објављивања;
- припрема и чува изворнике закона и других општих аката које доноси Народна скупштина;
- за потребе надлежног радног тела, припрема пројекцију потребних средстава за рад Народне скупштине;
- обавља стручне и друге послове у вези с остваривањем међународне парламентарне сарадње;
- припрема предлоге аката и друге материјале, на захтев народних посланика и радних тела Народне скупштине;
- даје усмена и писана стручна мишљења о питањима из надлежности Народне скупштине, на захтев народних посланика, радних тела Народне скупштине и посланичких група у Народној скупштини,
- на захтев надлежног одбора, прослеђује представке и предлоге надлежном органу и о томе обавештава њиховог подносиоца;

- прикупља, обрађује, чува и даје на коришћење и размену информативно-документационе материјале потребне за рад народних посланика, радних тела Народне скупштине и посланичких група у Народној скупштини;
- организује сарадњу с представницима средстава јавног информисања и обезбеђује услове за њихов рад;
- обавља послове у вези с остваривањем статусних и материјалних права народних посланика;
- уређује и издаје одговарајуће публикације информативног карактера;
- обавља послове канцеларијског пословања и рачуноводствене, материјално-финансијске и административно-техничке послове;
- обавља и друге послове, у складу са законом, овим пословником и другим актима Народне скупштине и њених радних тела.

Члан 294.

Ред у згради Народне скупштине и у другим просторијама у којима Народна скупштина ради одржава служба обезбеђења Министарства унутрашњих послова, у складу са законом и одлуком о унутрашњем реду.

О спровођењу одлуке из става 1. овог члана старају се председник Народне скупштине и генерални секретар Народне скупштине.

Овлашћена службена лица државних органа не могу да имају приступ у просторије из става 1. овог члана, нити да предузимају било какве мере, без одобрења председника Народне скупштине.

Ношење оружја у згради Народне скупштине дозвољено је само лицима овлашћеним за одржавање реда у згради Народне скупштине, у складу са одлуком о унутрашњем реду.

XXI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 295.

Одредбе чл. 141. и 161. овог пословника, које се односе на подношење предлога закона и других аката Народне скупштине, као и амандмана у електронском облику, примењиваће се када се за то стекну технички услови, што ће констатовати надлежни одбор Народне скупштине.

Надлежни одбор Народне скупштине донеће акт којим уређује процедуру подношења аката из става 1. овог члана у електронском облику.

Члан 296.

Постојећи одбори настављају рад у складу с досадашњим делокругом до конституисања Народне скупштине у новом сазиву.

Послове Одбора за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања обављаће Административни одбор до конституисања Народне скупштине у новом сазиву.

Сталне парламентарне делегације у међународним институцијама настављају са радом до избора нових делегација.

Члан 297.

Даном ступања на снагу овог пословника престаје да важи Пословник Народне скупштине Републике Србије („Службени гласник РС”, број 14/09 – пречишћен текст), осим одредаба чл. 43. до 73. тог пословника које се примењују до конституисања Народне скупштине у новом сазиву.

Изузетно од става 1. овог члана, у одборима који имају мање од 17 чланова, извршиће се попуна састава избором нових чланова до тог броја.

Члан 298.

Овај пословник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а одредбе чл. 46. до 67. овог пословника које се односе на број и делокруг одбора примењују се од конституисања Народне скупштине у новом сазиву.